

Europese
Commissie

PANORAMA

Focus op Europees regionaal beleid en stadsontwikkeling

ZOMER 2020 / nr. 73

Emilia-Romagna Een goede kans op een slimmere toekomst

HET INITIATIEF
NEMEN TEGEN
COVID-19

DE ROL VAN
INTERREG IN DE
EU GREEN DEAL

Regionaal
beleid en stads-
ontwikkeling

PANORAMA

INHOUD

EDITORIAL: Elisa Ferreira, Europees commissaris voor cohesie en hervormingen.....	3
COHESIEBELEID STAAT VOOR DE UITDAGINGEN VAN COVID-19: er zijn buitengewone maatregelen genomen om het leven en het levensonderhoud van EU-burgers te helpen beschermen.....	4
EU-FONDSEN HELPEN BEDRIJVEN DE CORONAPANDEMIE TE OVERLEVEN: financiële instrumenten en initiatieven om te reageren op opkomende behoeften.....	14
GEGEVENSPUNT: Prioriteiten van het cohesiebeleid voor het investeren in regionale gezondheid en welzijn.....	16
INTERREG, DUURZAME ONTWIKKELING EN DE EUROPESE GREEN DEAL: samenwerken om de huidige uitdagingen aan te pakken, waaronder klimaatverandering....	18
DE EU-STRATEGIE VOOR DE ADRIATISCHE EN IONISCHE REGIO VERWELKOMT NOORD-MACEDONIË: versterking van de regionale samenwerking en dialoog.....	24
EMILIA-ROMAGNA: optimaal gebruik maken van EU-fondsen en voortbouwen op de sterke punten van de regio om een innovatieve en slimme omgeving te bevorderen voor toekomstige generaties.....	26
ELKE FOTO VERTELT EEN VERHAAL: een selectie van winnende inzendingen in de briefkaartwedstrijd #EU in mijn regio.....	36
#EUREGIONSWEEK: DRIE IN ÉÉN: meer tijd om het vlaggenschip van DG REGIO te behandelen, zowel virtueel als in de praktijk.....	38
IN UW EIGEN WOORDEN: steden spelen een belangrijke rol in het sociale en economische herstel van de EU.....	39
AUDITGEMEENSCHAP BIEDT ZEKERHEID VOOR ESIF: De auditors van de Commissie en de lidstaten delen de verantwoordelijkheden voor fondsmanagement.....	40
KAARTEN: populaties in beweging in de EU en regio's.....	42
PROJECTEN: profielen van succesvolle projecten uit Ierland, Noord-Ierland, Midden-Europa, België en Nederland.....	44

4

18

24

26

36

44

EDITORIAL

Van hulpverlener tot groene bouwer: Cohesiebeleid gedurende het hele herstel

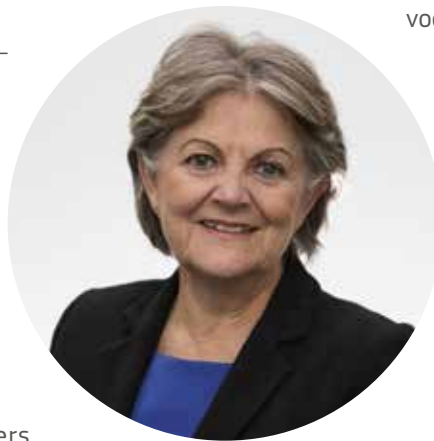
De afgelopen maanden zijn voor ons allemaal moeilijk geweest. Mijn medeleven gaat uit naar iedereen die werkloos is geworden of zijn leven in de wachtstand heeft moeten zetten – en mijn diepste medeleven met degenen die ziek zijn geweest of dierbaren hebben verloren.

In deze moeilijke tijd zijn er echter ook redenen om zelfverzekerd te zijn. Het cohesiebeleid wordt soms verweten traag en log te zijn, maar in deze crisis hebben we juist snel en flexibel gereageerd. Via het Coronavirus Response Investment Initiative hebben we snel geschakeld om niet-toegewezen geld in de huidige programma's een nieuwe bestemming te geven. Vanaf april werden er al beademingsapparaten en maskers verstrekt. Bedrijven en werknemers ontvingen al steun. Door snel een bedrag van 50 miljard euro voor de crisis vrij te maken, zijn we een Europese hulpverlener geworden.

Het is dus geen verrassing dat we een hoeksteen zijn van de historische reactie van Europa op de pandemie. Via de 'Next Generation EU' is de Commissie met een voorstel gekomen om een extra bedrag van 750 miljard euro uit te trekken voor de langetermijnbegroting van de EU voor 2021-2027. Ik heb er consequent voor gepleit dat solidariteit en convergentie de kern van dit herstel moeten zijn. Ik ben blij dat het cohesie-DNA overall in het pakket terug te vinden is, van doelstellingen tot leveringsmethoden.

De voorstellen omvatten ook nieuwe financiering voor het cohesiebeleid. REACT-EU zal 55 miljard euro toevoegen aan de huidige cohesieprogramma's, die zullen worden toegewezen op basis van de ernst van de crisis in elk land, evenals de relatieve welvaart van het land. REACT-EU is een nieuwe thematische doelstelling, die erop is gericht de gevolgen van

de crisis aan te pakken en het herstel een duw in de rug te geven. Dit betekent het ondersteunen van de meest getroffen sectoren – inclusief gezondheidszorg, toerisme en cultuur – en hulp voor de dubbele transitie. Dit is geen nieuwe richting voor het beleid, maar eerder een overbrugging van de moeilijke periode van COVID-19, zodat we terug kunnen keren naar onze doelstelling voor de lange termijn: territoriale convergentie door middel van een groene en digitale transitie voor elke regio.

De voorstellen omvatten ook een vereenvoudiging van het nieuwe Just Transition Fund, van 7,5 miljard euro naar 40 miljard euro. We hebben ook wijzigingen voorgesteld voor cohesieprogramma's op de langere termijn om de meest getroffen sectoren te ondersteunen en om de lidstaten meer flexibiliteit te geven om geld tussen verschillende cohesiefondsen te verplaatsen.

Samen voegen deze veranderingen bijna 100 miljard euro aan nieuwe financiering toe aan de huidige en toekomstige cohesieprogramma's. Mijn hartelijke dank aan iedereen die deze snelle veranderingen mogelijk heeft gemaakt. We moeten er echter voor zorgen dat ze op de juiste manier worden uitgevoerd en dat ze een verschil maken voor onze burgers.

En dat we onze woorden waarmaken als het gaat om de groene initiatieven. Dit zal het laatste gedrukte nummer van *Panorama* zijn, omdat we overschakelen op een volledig digitale publicatie.

Veel leesplezier! Wees voorzichtig deze zomer – en blijf gezond. ■

Elisa Ferreira

Europees commissaris voor cohesie en hervormingen

Cohesiebeleid gaat de uitdagingen van COVID-19 aan

Europa als epicentrum van de coronaviruspandemie heeft de EU geconfronteerd met een ongekende uitdaging. Hoewel de lockdowns over het hele continent steeds meer worden opgeheven, beginnen de gevolgen op de lange termijn van deze mondiale gezondheids crisis langzaam duidelijk te worden. Het cohesiebeleid en de territoriale samenwerking spelen een cruciale rol bij het vergroten van het vermogen van Europa om de noodsituatie en de dramatische gevolgen ervan het hoofd te bieden.

De EU heeft buitengewone maatregelen genomen om levens en levensonderhoud te beschermen, door steun in te zetten op alle mogelijke gebieden om de lidstaten te ondersteunen bij het beschermen van hun burgers. Deze reactie bestond uit acties om de onmiddellijke noodsituatie het hoofd te bieden, naast beleid en plannen om Europa te helpen genezen. De huidige steun loopt uiteen van het bieden van hulp voor de repatriëring van in het buitenland gestrande burgers tot het invoeren van tijdelijke maatregelen om de volledige flexibiliteit van de EU-regels voor staatssteun te benutten.

In mei 2020 onthulde de Europese Commissie plannen voor een enorm herstelplan voor Europa onder de koepel van het meerjarig financieel kader (Multiannual Financial Framework - MFF). Dit plan is bedoeld om een ongelooflijke 2,4 biljoen euro te mobiliseren om de lidstaten te helpen de schade uit het recente verleden te herstellen en cruciale veranderingen voor de toekomst door te voeren. Meer in het bijzonder bestaat het uit investeringen in de wederopbouw voor een eerlijk, inclusief, digitaal, groener en veerkrachtiger Europa.

Financiering van de toekomst

De volgende langetermijnbegroting van de EU voor de jaren 2021 tot en met 2027 moet worden versterkt ter ondersteuning van het plan: het herziene voorstel van de Europese Commissie dekt in totaal 1850 miljard euro. Het combineert een toekomstige langetermijnbegroting van 1100 miljard euro met een extra bedrag van 750 miljard euro, dat moet worden geïnjecteerd door een nieuw, tijdelijk instrument: het noodinstrument Next Generation EU dat is gebaseerd op fondsen die worden aangetrokken op de kapitaalmarkten.

De enorme investeringen die in het kader van het herstelplan worden beoogd, moeten worden gerealiseerd met behulp van een verscheidenheid aan instrumenten, waaronder met name REACT-EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe).

EU Coronavirus Response Investment Initiative plus (CRII+)

Flexibiliteit bij het gebruik van de structuurfondsen

Tussen fondsen, regio's en onderwerpen en een medefinancieringspercentage van 100 % van de EU

Betere bescherming van de meest behoeftigen

Voedselhulp en fundamentele materiële hulp via elektronische vouchers

Steun voor vitale sectoren

Aanvullende maatregelen en flexibiliteit om boeren, vissers en de voedsel- en schaal- en schelpdiersector te helpen

Er is een begroting van 55 miljard euro voorgesteld voor dit nieuwe initiatief, dat als extra financiering moet worden herverdeeld als aanvulling op de begrotingen die zijn toegewezen aan het EFRO, het ESF en het Fonds voor Europese hulp aan de meest behoeftigen (Fund for European Aid to the Most Deprived, FEAD). Deze steun is bedoeld voor de regio's en lidstaten die het meest door de pandemie zijn getroffen. Ze zullen ook profiteren van de algemene veranderingen die in het cohesiebeleid worden voorgesteld als een manier om hun herstel te vereenvoudigen – zoals versterkte steun aan werknemers en acties ter bestrijding van jeugdwerkloosheid en kinderarmoede.

Een andere verbetering die is aangekondigd voor het cohesiebeleid na 2020 is meer ruimte voor de lidstaten om middelen over te dragen tussen EU-fondsen. Dit wordt vormgegeven door de voortdurende inzet om het economische concurrentievermogen te stimuleren, aangedreven door onderzoek en innovatie, het nastreven van de digitale transitie, het uitvoeren van de Europese Green Deal en het bevorderen van de Europese pijler van sociale rechten. Binnen dit bredere kader bieden de vooruitzichten voor het cohesiebeleid op basis van het herziene begrotingsvoorstel voor de lange termijn ook sterkere steun voor de paraatheid van zorgstelsels en een grotere nadruk op het benutten van het potentieel van cultuur en toerisme.

Het initiatief nemen

In het kader van het Coronavirus Response Investment Initiative Plus (CRII+) is al extra flexibiliteit gecreëerd om fondsen opnieuw toe te wijzen, waarbij ook een tijdelijke wijziging van de medefinancieringsregels voor programma's op het gebied van cohesiebeleid is geregeld. Deze aanpassing stelt de EU in staat de crisisgerelateerde maatregelen van de lidstaten gedurende het hele boekjaar 2020-2021 volledig te financieren.

Een soortgelijke uitzondering geldt voor FEAD, waarvoor een aantal regels aan de gewijzigde omstandigheden zijn aangepast. Het CRII+-pakket bevat ook wijzigingen voor het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij.

CRII+ werd geïntroduceerd als aanvulling op het eerste Coronavirus Response Investment Initiative (CRII), dat in maart 2020 werd opgezet. Het CRII-pakket heeft 37 miljard euro aan niet-toegewezen financiering in het kader van het cohesiebeleid vrijgemaakt om de lidstaten te ondersteunen.

Hierdoor ontstond ook de mogelijkheid voor lidstaten om cohesiefinanciering te gebruiken voor uitgaven in verband met COVID-19, bijvoorbeeld om te investeren in hun zorgstelsels. REACT-EU zal de maatregelen die door deze tweeledige initiatieven zijn geïntroduceerd, voortzetten en uitbreiden. ➤

MOBIELE GEZONDHEIDSEENHEDEN BIEDEN

EEN HELPENDE HAND

Inwoners van de Portugese gemeenten Condeixa-a-Nova en Montemor-o-Velho in de regio Coimbra zullen binnenkort kunnen profiteren van de steun van mobiele gezondheidseenheden: een project met financiering van het EFRO voorziet in twee voertuigen voor teams die zowel gezondheidszorg als psychologische en sociale ondersteuning bieden.

De nieuwe multidisciplinaire dienst besteedt bijzondere aandacht aan kwetsbare individuen, gezinnen of groepen. De eerste inzet is bedoeld als proeffase, een bredere implementatie in het gebied wordt in een later stadium verwacht.

<https://europa.eu/!br93KY>

Een derde wijziging die als onderdeel van het CRII-pakket wordt geïmplementeerd, betreft het toevoegen van gezondheids crises aan de lijst van noodsituaties die onder de bevoegdheid van het solidariteitsfonds van de EU (EUSF) vallen. Het EUSF, dat in 2002 is opgericht als reactie op de ernstige overstromingen in Midden-Europa, is bedoeld om Europese regio's te ondersteunen in geval van een natuurramp. Tot op heden heeft het fonds 24 Europese landen geholpen met een totale bijdrage van meer dan 5,5 miljard euro.

De toevoeging van ernstige noodsituaties op het gebied van de gezondheidszorg als situaties waarin hulp van het EUSF kan worden aangevraagd, stelt niet alleen lidstaten, maar ook landen die momenteel bij onderhandelingen over toetreding tot de EU betrokken zijn, in staat om een bijdrage aan de overheidsuitgaven in verband met de crisis aan te vragen.

Er zijn uiteraard criteria waaraan moet worden voldaan voor EUSF-ondersteuning in het kader van COVID-19: de uitgaven moeten binnen vier maanden na de invoering van de eerste overheids crisismaatregel van het land meer dan 0,3% van het bruto nationaal inkomen van het land of een totaal bedrag van 1,5 miljard euro (prijzen van 2011) overschrijden.

Landen die deze hulp hebben aangevraagd, werden verzocht hun aanvragen vóór 24 juni 2020 in te dienen. In totaal is voor 2020 een bedrag van 800 miljoen euro aan EUSF-steun voorzien.

Tot slot is er extra ondersteuning beschikbaar via het nieuwe instrument voor noodhulp (Emergency Support Instrument - ESI). Dit hulpmechanisme, met een begroting van 2,7 miljard euro, is bedoeld als aanvulling op de andere EU-instrumenten. Het instrument vergroot het vermogen van de Unie om direct op crisissituaties te reageren – bijvoorbeeld door het grensoverschrijdend vervoer van patiënten van bijzonder zwaar getroffen gebieden naar ziekenhuizen met vrije capaciteit te vereenvoudigen.

Territoriale samenwerking, nu meer dan ooit

De opkomst van COVID-19 heeft alle aspecten van ons dagelijks leven op de proef gesteld – inclusief de territoriale samenwerking, die de moeilijkste tijden in decennia doormaakt.

VERBETEREN VAN DE GEZONDHEIDSBEVEILIGING

Persoonlijke beschermingsmiddelen voor het personeel van vijf medische instellingen die patiënten met vermoedelijke of bevestigde COVID-19-infectie behandelen en maskers voor de inwoners van de regio: een Pools project dat met financiële steun van het cohesiebeleid is geïntroduceerd, helpt de inwoners van de Poolse provincie Łódzkie te beschermen. Bovendien wordt informatie verstrekt over het aanbevolen gebruik van maskers en hygiëne.

Een ander project ter ondersteuning van de gezondheidszorg in het gebied betrof de aankoop van cruciale medische apparatuur. In totaal werden 79 beademingsapparaten en 34 ambulances geleverd als onderdeel van het project. Verder werden röntgenapparatuur, ECG-, echografie- en anesthesieapparatuur, evenals hartmonitors, defibrillators, infuuspompen, pulsoximeters en spirometers alsmede ontsmettingsapparatuur, matrassen en zeep aangeschaft.

<https://europa.eu/!Uh99MV>

GEMEENSCHAPSCENTRA LEGGEN ONLINE CONTACT

Verbinden tijdens de lockdown in Lille: een project dat in 2017 werd gestart om acht gemeenschapscentra in de Franse stad met elkaar te verbinden, heeft de centra in staat gesteld hun activiteiten ondanks gesloten deuren voort te zetten. Diensten werden online en telefonisch aangeboden, waarbij werd geprofiteerd van de investering van het project in digitale oplossingen waarmee de centra de levenskwaliteit en de betrokkenheid van de burgers willen bevorderen.

De centra stimuleren sociale innovatie en bemiddeling, met als uiteindelijk doel het versterken van de sociale banden en het bevorderen van collectieve expressie. Als onderdeel van hun gezamenlijke activiteit in het project werken ze ook samen met centra in de grotere regio om de aanpak te verspreiden. Het project profiteert van een EFRO-bijdrage van 210 000 euro aan het totale budget van 350 000 euro.

<https://europe-en-hautsdefrance.eu/mon-centre-social-a-la-maison/>

HET KOPPELEN VAN BRONNEN EN LEVERANCIERS VAN PBM

Produceert u textiel voor gebruik in de gezondheidszorg? Of bent u op zoek naar maskers, medische schorten of vergelijkbare uitrusting? Er is nu een database om producenten en kopers van dergelijke producten bij elkaar te brengen. Het initiatief is afkomstig van het door de EU gefinancierde TEX-MED-ALLIANCES-project, dat wordt uitgevoerd als onderdeel van het ENI CBC MED-programma.

Het project werd geïntroduceerd om grensoverschrijdende allianties mogelijk te maken tussen particuliere bedrijven in de textielsector. Momenteel worden industriële capaciteiten (in Egypte, Griekenland, Italië, Jordanië, Palestina, Spanje en Tunesië) in kaart gebracht voor de productie van PBM-producten, zoals zelffilterende maskers en beschermende handschoenen.

Het plan omvat ook het in kaart brengen van de verschillende actoren op basis van hun capaciteiten. "Onze regio's beschikken over expertise op verschillende gebieden," aldus projectmanager Monica Olmos. "Een oplossing zou het combineren van de hulpbronnen kunnen zijn: bijvoorbeeld het produceren van filtermaskers in Tunesië met textielproducten die in Spanje of Italië worden vervaardigd."

<http://www.enicbcmmed.eu/projects/tex-med-alliances>

Interreg **30 years together**

KRACHTEN BUNDELEN IN HET NOORDEN

Toen bijna heel Europa plotseling in lockdown ging, besloot een groep deskundigen uit het Northern Periphery and Arctic Programme (NPA) een samenwerking aan te gaan voor een beter begrip over mogelijke reacties op de coronapandemie.

De responsgroep NPA COVID-19 is een informele groep deskundigen die hebben deelgenomen of leiding hebben gegeven aan een e-gezondheidsproject van de NPP of NPA. De groep bracht snel 40 geïnteresseerde gezondheidsdeskundigen (artsen, gezondheidsmanagers en experts op het gebied van digitale technologie) uit zeven landen in het NPA-gebied bijeen. De groep onderzoekt een verscheidenheid aan aspecten waarvoor een gezamenlijke reactie productief kan zijn: klinische aspecten, gezondheid en welzijn, technologische oplossingen, respons van de gemeenschap en economische impact.

<http://www.interreg-npa.eu/covid-19/npa-covid-19-response-group/>

Interreg **30 years together**

GRENDOVERSCHRIJDENDE STEUN VOOR FRANSE PATIËNTEN

Duitsland, Luxemburg en Zwitserland hebben meer dan 100 bedden beschikbaar gesteld voor ernstig zieke patiënten uit de regio Grand Est in Frankrijk, die bijzonder zwaar getroffen werd door de pandemie.

SHG-Kliniken Völklingen in Duitsland heeft COVID-19 patiënten uit Frankrijk opgenomen die cruciale steun nodig hadden. Dit ziekenhuis, gevestigd in de Grotere regio die Duitsland, België, Frankrijk en Luxemburg omvat, is een begunstigde van diverse door de EU gesteunde, grensoverschrijdende Interreg-samenwerkingsprojecten, zoals SANTRANSFOR en COSAN.

De Luxemburgse ziekenhuisfederatie, die momenteel uit 10 Luxemburgse ziekenhuizen en gespecialiseerde klinieken bestaat, heeft haar leden opgeroepen om patiënten uit Frankrijk en de Grotere regio op te nemen. Het Cerdanya-ziekenhuis, gelegen op de grens tussen Spanje en Frankrijk, behandelde COVID-19 patiënten uit beide landen.

<https://bit.ly/2047UYO>

Interreg 30 years together

EEN DISTRICT BEREIDT ZICH VOOR

In het Roemeense district Teleorman werd het gemeentelijke ziekenhuis Caritas Roşiorii de Vede aangewezen als ondersteunend ziekenhuis voor de behandeling van COVID-19 patiënten. Als voorbereiding op een mogelijk grote instroom van ernstig zieke patiënten heeft het stadsziekenhuis Zimnicea het Caritas-ziekenhuis twee infuuspompen, drie monitoren voor vitale functies en één algemeen anesthesie-apparaat geleend.

Deze apparatuur kan door het Caritas-ziekenhuis worden gebruikt totdat alle patiënten met COVID-19 zijn behandeld. De apparatuur werd aangeschaft via het project ROBG-174 'Your health matters! – Modernization of hospitals in Zimnicea and Svishtov', gefinancierd uit het Interreg V-A Roemenië-Bulgarije-programma.

<https://bit.ly/3ghxOEo>

Verschillende lidstaten hebben hun grenzen van de ene dag op de andere gesloten. Hoewel deze maatregelen werden geïnspireerd door voorzichtigheid, hebben zulke ongekende beslissingen voor veel sectoren van de economie complicaties veroorzaakt. In sommige gebieden bevonden bepaalde sectoren zich op de rand van de afgrond.

EU-burgers werden wakker in een wereld waarin de vrijheden die zij zo lang als vanzelfsprekend hadden beschouwd – met name de Europese identiteit en het vrije verkeer – in de wacht waren gezet.

In reactie op deze situatie benadrukte de Europese Commissie het belang van het verzekeren van dezelfde behandeling voor grensoverschrijdende werknemers en stelde richtlijnen op om ervoor te zorgen dat openbare diensten in grensgebieden beschikbaar bleven. Bovendien heeft de Europese Commissie, ondanks de zeer beperkte bevoegdheden van de EU op het gebied van de volksgezondheid, de samenwerking op het gebied van de gezondheidszorg tussen nationale, regionale en lokale autoriteiten aangemoedigd.

Deze belofte om elkaar te helpen, spreekt de burgers van de EU aan. Het antwoord op de COVID-19-crisis weerspiegelt de

indrukwekkende vindingrijkheid, het vernuft en de solidariteit van de Europeanen, waaruit opnieuw blijkt dat territoriale samenwerking geen vrijblijvende franje is, maar dat deze door de burgers wordt verwelkomd, en in veel gevallen zelfs essentieel is voor hun levensonderhoud.

Spontaan hebben door Interreg gefinancierde projecten, zoals die in dit artikel, zowel binnen de EU als aan de buitengrenzen bijgedragen aan de aanpak van de economische en gezondheidsaspecten van de pandemie.

Samen sterker

De solidariteit van de EU en de wens tot samenwerking is in heel Europa en daarbuiten zeer duidelijk aanwezig. Het recente Frans-Duitse initiatief voor een Europese Gezondheidsunie pleit voor een nauwere coördinatie bij de zorg voor patiënten die intensieve zorg nodig hebben en voor gezamenlijk onderzoek en ontwikkeling van vaccins en medicijnen. Het dringt ook aan op Europese bescherming voor geneesmiddelen en medische producten teneinde een resourcepool op te zetten die de continuïteit van de toeleveringsketen moet garanderen, waardoor beperkingen over de binnengrenzen heen worden opgeheven.

SOLIDARITEIT MET IT-ONDERSTEUNING

Burgers op zoek naar hulp in contact brengen met het netwerk dat hulp biedt – de website en mobiele app die zijn ontwikkeld door het Poolse ‘The Good Support Programme’ werden ontworpen voor hulpbehoevenden en de diensten of individuen die hen ondersteunen. In 2019 won dit systeem de felbegeerde REGIOSTARS-prijs voor het meest innovatieve IT-instrument in sociale dienstverlening. Good Support bestaat uit vier onderdelen:

- › Good Care, een instrument voor zorgdiensten dat burgers thuis helpt hun werk te organiseren;
- › Good Carer, een mobiele app waarmee zorgverleners weten wanneer, waar en voor wie ze nodig zijn en waarmee taken als voltooid kunnen worden gemarkeerd;
- › Good Neighbor, een systeem waar burgers zich kunnen registreren om hulp te vragen of te bieden bij taken zoals het kopen van medicijnen of het uitlaten van de hond.
- › Good Family, dat een virtuele panieknop op de smartphones van gebruikers plaatst – wanneer de widget wordt geactiveerd, worden maximaal zes aangewezen personen automatisch gewaarschuwd.

Deze krachtige toepassing is gratis beschikbaar voor de duur van de COVID-19-crisis, in het bijzonder om burgers te ondersteunen die hulp nodig hebben omdat ze zich in vrijwillige quarantaine bevinden.

<https://goodsupport.eu>

Bovendien bepleit het initiatief een grensoverschrijdende pandemische strategie, die als prioriteit moet worden opgenomen in het Verdrag van Aken tussen beide landen. De verklaring onderstreepte dat het ontbreken van samenwerking bij de bestrijding van het virus de essentie van de Europese gedachte zou verzwakken. Een succesvolle gezamenlijke reactie zou juist de werkelijke toegevoegde waarde van samenwerking aantonen en door de burgers worden gewaardeerd en erkend. ■

MEER INFO

De reactie van de EU op het coronavirus: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response_nl

Italië en Slovenië werken samen om de COVID-19-crisis te bestrijden

De afgelopen maanden heeft de coronaviruspandemie talloze aspecten van het dagelijks leven van mensen veranderd. In de hele EU zijn aan veel binnengrenzen beperkingen opgelegd om gezondheidsrisico's te beperken.

Nergens is dit duidelijker dan langs de grens tussen Italië en Slovenië. Na de Tweede Wereldoorlog werd het grondgebied rond de stad Gorizia verdeeld tussen Italië en Joegoslavië (nu de Republiek Slovenië), waarbij de oude stad bij Italië bleef en de nieuwe stad Nova Gorica zich aan de andere kant van de grens ontwikkelde.

Deze twee steden, gedurende 57 jaar gescheiden door een 'zacht' IJzeren Gordijn (Joegoslavië was een socialistisch land, hoewel het geen deel uitmaakte van het Warschaupact), bereidden samen met de aangrenzende gemeente Šempeter-Vrtojba een gezamenlijke strategie voor om hun eigen stedelijke gebied te ontwikkelen. Door een gebrek aan geschikte juridische instrumenten voor een gemeenschappelijke grensoverschrijdende strategie en de noodzaak om de weg te effenen voor gezamenlijke infrastructuur en diensten, hebben Gorizia, Nova Gorica en Šempeter-Vrtojba in 2011 de EGTC-GO (European Grouping of Territorial Cooperation) opgericht.

Het doel was het plannen van één enkele, grensoverschrijdende stad en het idee te stimuleren dat samenwerking echte kansen op ontwikkeling zou kunnen bieden. Dankzij beleidsmakers en vakmensen ontwikkelde de EGTC GO zich tot een intermediair orgaan en enige begunstigde van de eerste en momenteel enige door Interreg ondersteunde Integrated Territorial Investment (ITI).

Op 29 februari 2020 vierden de burgemeesters van Gorizia (Italië) en Nova Gorica (Slovenië) – Rodolfo Ziberna en Klemen Miklavič – samen in de Sloveense hoofdstad Ljubljana de overgang naar de tweede fase van de kandidatuur van Nova Gorica en Gorizia voor de Europese culturele hoofdstad 2025 (ECOC 2025).

Het afbreken van barrières

Sindsdien heeft de Sloveense stad Nova Gorica zich met een haastig gebouwd hek van zijn Italiaanse tweelingstad afgesneden in een gebaar dat aanvankelijk een terugkeer naar een bitter en verdeeld verleden leek te symboliseren. Nu, in het midden van de coronacrisis, staan de twee burgemeesters dagelijks tegenover elkaar, maar op een afstand.

Het GO!2025-team bracht ze samen tijdens de inauguratie van het 'Virtual Cafe with GO! 2025 Nova Gorica - Gorizia', een van de initiatieven voor de kandidatuur van ECOC 2025, gecoördineerd door de EGTC GO, via live streaming op de Facebook Page GO! 2025 Nova Gorica-Gorizia. Hoewel de grenscontroles tijdelijk opnieuw zijn ingevoerd en tot leed en verdriet hebben geleid, zijn de twee steden nauw blijven samenwerken om samen de gemeenschappelijke noodsituatie het hoofd te bieden.

"Het aantal geïnfecteerden in Nova Gorica is laag in vergelijking met de rest van Slovenië, aldus burgemeester Miklavič, en Nova Gorica is in staat geweest sneller te reageren dankzij de bijna dagelijkse updates over de Italiaanse situatie die ik van mijn vriend en collega Ziberna heb ontvangen. Het leven van de twee steden is diep verweven en deze noodsituatie heeft ons doen inzien dat het nodig is om een gemeenschappelijk managementsysteem te ontwikkelen om een dergelijke noodsituatie het hoofd te kunnen bieden."

Ziberna benadrukte dat dankzij de rol van de EGTC GO, de Europese groepering van territoriale samenwerking, opgericht door Gorizia, Nova Gorica en de naburige Šempeter-Vrtojba, het grensoverschrijdende grondgebied een sterk signaal kan afgeven richting Europa. "De EGTC GO is Europa," benadrukte Ziberna. "We vertegenwoordigen de promotie van een Europa van mogelijkheden, een model van samenwerking dat naar andere landen moet worden geëxporteerd." De twee burgemeesters kwamen overeen om EGTC GO te beschouwen als een belangrijke speler in het versnellen van het economisch herstel en het grensoverschrijdende ontwikkelingsproces zodra de noodsituatie voorbij is.

Steden en burgers samenbrengen

Tijdens de pandemie zijn grensoverschrijdende teams van artsen op afstand blijven werken. Er worden evenementen georganiseerd via Facebook, waaronder Sloveense en Italiaanse taalcurssussen die honderden mensen hebben aange trokken. De burgemeesters van beide steden hielden voortdurend contact en hebben er bij hun respectieve nationale regeringen op aangedrongen om de grens zo snel mogelijk te heropenen en de wederzijdse steun in noodsituaties te coördineren. Plaatselijke inwoners spelen badminton en volleybal over de pas gebouwde omheining, vieren verjaardagen, en gescheiden stelletjes ontmoeten elkaar.

EGTC GO is zich er zeer van bewust dat de vooruitgang die onlangs is geboekt, snel ongedaan kan worden gemaakt door de pandemie en is ervan overtuigd dat samenwerking meer dan ooit is geworteld in de harten en geesten van de meeste mensen die aan beide zijden van de grens wonen en het gevoel hebben dat ze deel uitmaken van een unieke en verenigde stad.

De kandidatuur van ECOC 2025 moet worden gezien als een ontwikkelingskans voor deze grensoverschrijdende gebieden, niet alleen in de culturele sector. “Onze grensoverschrijdende regio heeft een zeer belangrijk en zinvol instrument – het EGTC – dat zich nu moet concentreren op de economische problemen van ons gebied. Het moet in staat zijn EU-fondsen te kanaliseren voor economische en ontwikkelingsprojecten om het economisch herstel te versnellen,” aldus Miklavič. ■

Video's (geproduceerd voor de culturele hoofdstad van Europa 2025):

Kort: <https://youtu.be/ZfsOrRuGvhE>

Lang: https://youtu.be/ZOK-VoXmM_0

EU-fondsen helpen bedrijven de coronapandemie te overleven

We hebben te maken met een ongekende crisis op maatschappelijk, economisch en gezondheidsgebied. Europese ondernemingen maken zich zorgen over de impact van COVID-19 op hun werknemers, kasstromen, ondernemingsplannen en hun voortbestaan. Door de crisis zijn activiteiten in veel landen en in hele waardeketens tot stilstand gekomen.

De voorspellingen over de impact op de arbeidsmarkt zijn net zo dramatisch, en de meest kwetsbaren zullen het hardst worden getroffen. We kunnen niet voorspellen hoe lang deze crisis zal duren, maar we kunnen wel tijdens de onmiddellijke 'overlevingsfase' reageren om de economische problemen te verlichten waarmee Europese bedrijven worden geconfronteerd.

Ondernemingen hebben dringend behoefte aan liquiditeit en betaalbare financiering om te overleven. De Europese Commissie mobiliseert de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) om flexibel in te spelen op deze opkomende behoeften. De ESIF-fondsen helpen de lidstaten drie prioriteiten te stellen, met name: **uitgaven voor de gezondheidszorg, steun voor arbeidstijdverkortingsregelingen en het verstrekken van werkkapitaal aan het midden- en kleinbedrijf (MKB).**

De Europese Commissie wilde, in samenwerking met de Europese Investeringsbank (EIB), de aandacht vestigen op de nieuwe flexibiliteit die is geïntroduceerd in het kader van het Coronavirus Response Investment Initiative (CRII en CRII Plus) en deze bespreken met belanghebbenden.

Via *fi-compass* organiseerde de Commissie op 11 mei het eerste webinar over 'financiële instrumenten van het ESIF onder het Coronavirus Response Investment Initiative'. Aan dit evenement namen meer dan 500 deelnemers van beheersautoriteiten, financiële intermediairs, EU-instellingen en andere belanghebbenden deel.

Meer flexibiliteit bij financiering

Het webinar werd geopend door Jonathan Denness, hoofd van de eenheid voor financiële instrumenten en relaties tussen internationale financiële instellingen van DG REGIO van de Europese Commissie. Hij beschreef de algemene context van de **twee pakketten maatregelen voor financiële instrumenten van het ESIF: CRII en CRII Plus**. Een aantal van de belangrijkste flexibiliteiten betreft het versoepelen van de eis om *ex ante* beoordelingen te wijzigen bij het aanpassen van bestaande financiële instrumenten als antwoord op de crisis.

De nieuwe flexibele regels hebben ook betrekking op het versoepelen van sommige vereisten als de steun het werkkapitaal betreft. Beheersautoriteiten, nationale stimuleringsbanken en hun partners kunnen deze flexibiliteit gebruiken om snel te reageren op de behoeften van bedrijven. Het pakket maatregelen omvat wijzigingen van de Verordening gemeenschappelijke bepalingen 1303/2013 (CPR) en de tijdelijke kaderregeling voor staatssteun.

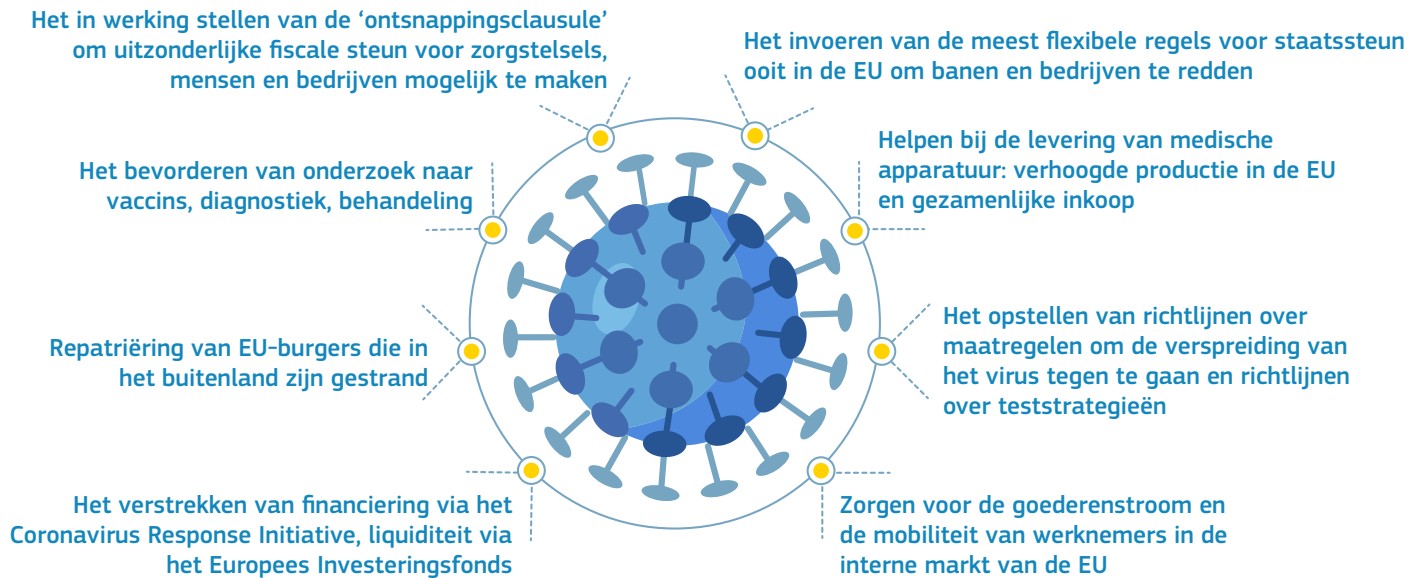
Loris Di Pietrantonio, hoofd van de eenheid van DG EMPL van de Europese Commissie, legde uit dat de CPR-wijzigingen ook van toepassing zijn op de financiële instrumenten van het Europees Sociaal Fonds (ESF). Binnen het ESF hebben 17 lidstaten al nationale regelingen voor arbeidstijdverkorting ontwikkeld. Deze wijzigingen en snelle aanpassingen hebben de gevolgen van COVID-19 voor de arbeidsmarkt verminderd. Bovendien kan het ESF de kosten van het inhuren van zorgpersoneel en de productie van medische apparatuur, medicijnen en andere gerelateerde items ondersteunen.

Michael Pielke, hoofd van de eenheid DG AGRI van de Europese Commissie, presenteerde de gevolgen voor de landbouwsector. In de huidige crisis zullen de financiële instrumenten van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling worden gebruikt om boeren bij economische problemen te ondersteunen met zelfstandig werkkapitaal.

Frank Lee, hoofd van de Financial Instruments Advisory Division bij de EIB, zei dat *fi-compass* een factsheet heeft opge-

EU-REACTIE OP CORONA

steld met de naam '[Responding to the COVID-19 crisis through financial instruments](#)'. Deze factsheet is bedoeld om financiële instrumenten van het ESIF te helpen mobiliseren, ook in combinatie met subsidies. Het doel is om beheersautoriteiten, nationale stimuleringsbanken en -instellingen en andere belanghebbenden te inspireren om de financiële instrumenten van het ESIF te gebruiken en om te leren van reeds bestaande praktijkvoorbeelden.

Ieva Zālīte, beleidsmedewerker bij de eenheid voor financiële instrumenten en relaties tussen internationale financiële instellingen van DG REGIO van de Europese Commissie, lichtte vervolgens de CRII- en CRII Plus-wetgeving en andere initiatieven op het gebied van regelgeving toe, waaronder maatregelen op het gebied van staatssteun.

Het goede voorbeeld geven

Tijdens het webinar werden twee voorbeelden gepresenteerd van maatregelen die zijn geïmplementeerd als reactie op de uitbraak van COVID-19. Vervolgens lichtte Ivan Lesay, Chief Executive Officer, Slovak Investment Holding (SIH) toe hoe het financiële instrument 'SIH Anti-Corona Garantie' het MKB in Slowakije helpt.

Polen heeft ook snel gereageerd en maatregelen genomen als reactie op de crisis. Aleksandra Kwiatkowska, Unit Director van de European Programmes Department, Bank Gospodarstwa Krajowego presenteerde de aanpassingen van het Poolse financiële instrument, het 'Nationaal Fonds voor Sociaal

Ondernemerschap'. De Poolse autoriteiten hebben de nieuwe flexibiliteit gebruikt om de voorwaarden voor leningen en aflossingen voor bedrijven te verbeteren.

Beide voorbeelden laten zien hoe snel financiële instrumenten kunnen worden ingezet om te voldoen aan de behoeften van bedrijven in Europa. Als zodanig wil de Europese Commissie ook beheersautoriteiten, nationale stimuleringsbanken en -instellingen in andere lidstaten inspireren en ondersteunen.

Het webinar werd afgesloten met een vraag- en antwoordsessie waarin deskundigen van de Europese Commissie en de EIB antwoord gaven op vragen van de deelnemers. ■

MEER INFO

Webinar: <https://bit.ly/2YLu204>

Schriftelijke antwoorden: <https://bit.ly/3g1gJyw>

Als u nog vragen hebt met betrekking tot financiële instrumenten van ESIF, neem dan contact op met ons team in de Europese Commissie via:

REGIO-B3-FINANCIAL-INSTRUMENTS@ec.europa.eu.

Het bevorderen van de gezondheid en het welzijn van de EU-regio's

Het cohesiebeleid blijft investeren in gezondheid op een aantal verschillende gebieden, zoals de vergrijzende bevolking van Europa, de infrastructuur van de gezondheidszorg en duurzame systemen, e-gezondheidszorg, dekking van de gezondheidszorg en programma's ter bevordering van de volksgezondheid.

In het licht van de huidige COVID-19-crisis omvat het Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) voorzieningen om de steun voor uitgaven met betrekking tot het coronavirus te versnellen en te verbeteren. Hiertoe behoren de financiering van medische apparatuur, medicijnen, test- en behandelingsfaciliteiten, medische apparatuur (zoals beademingsapparatuur en maskers) en steun aan kwetsbare groepen.

Bovendien zijn er nu versnelde procedures ingevoerd om de herverdeling van de financiering van het cohesiebeleid van de EU te ondersteunen. Hier gaan we in op de investeringen die sinds 2014 zijn vastgelegd in de programma's van het Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling (EFRO).

Welke gezondheidsverbeteringen krijgen prioriteit?

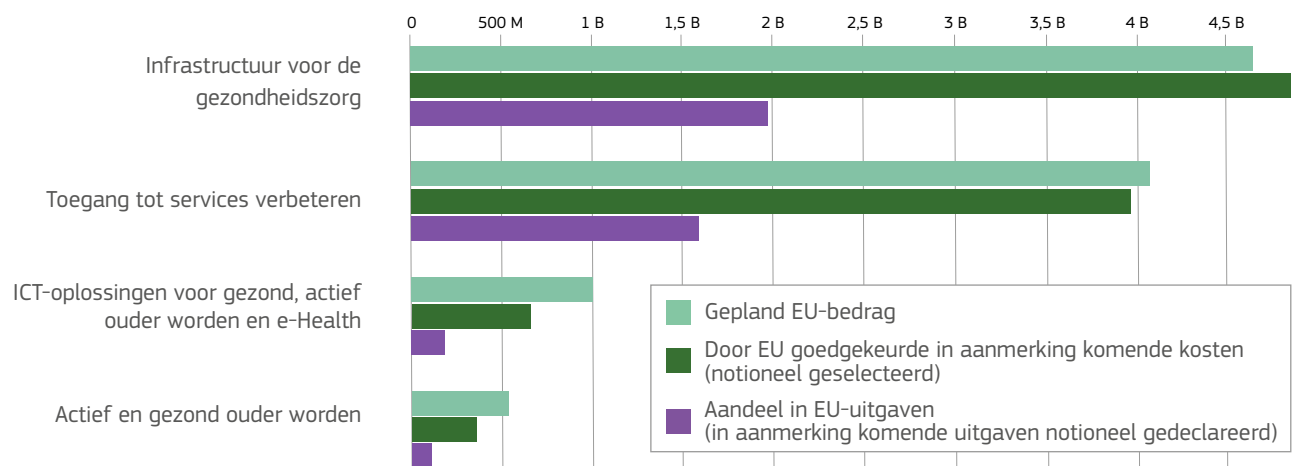
Een groot aantal interventies kunnen door het EFRO worden gefinancierd. De richtsnoeren van de Commissie voor 2014-2020 benadrukken de volgende prioriteiten:

- › Investeringen in gezondheidszorg en sociale infrastructuur om de toegang tot gezondheidszorg en sociale diensten te verbeteren en de ongelijkheid op het gebied van de gezondheidszorg te verminderen.
- › Investeringen in infrastructuur die bijdragen aan de modernisering, structurele transformatie en duurzaamheid van gezondheidsstelsels, wat leidt tot meetbare verbeteringen in de gezondheidsresultaten, inclusief e-gezondheidsmaatregelen.
- › Gerichte investeringen in infrastructuur om de verschuiving van institutionele naar gemeenschapsgebaseerde zorg te ondersteunen.
- › Steun voor investeringen in infrastructuur in kinderopvang, ouderenzorg en langdurige zorg.

Investeringen in gezondheidszorg in grensoverschrijdende samenwerkingsprogramma's beantwoorden aan de behoeften en uitdagingen die in de grensregio's zijn geïdentificeerd.

Aanvankelijk hadden niet alle landen EFRO-investeringen gepland in deze gezondheidsdoelstellingen. In feite heeft slechts een klein aantal lidstaten aanzienlijke fondsen toegevoegd aan gezondheidscategorieën: Polen is het beste voorbeeld, dat in alle categorieën voorop loopt. In het algemeen zijn de EFRO-investeringen in de gezondheidszorg doorgaans geconcentreerd op de minder ontwikkelde landen en regio's.

VOORUITGANG IN DE INVESTERINGEN VAN HET EU-COHESIEBELEID (EFRO-ESF) IN DE GEZONDHEIDSZORG VOOR DE JAREN 2014-2020

2014-2020 EFRO - BEVOLKING DIE WORDT GEDEKT DOOR VERBETERDE GEZONDHEIDSZORG (CO36)

Er zijn ook verschillen in de snelheid van de uitvoering, zowel bij het bepalen welke projecten moeten worden gefinancierd als in het tempo van de investeringsuitgaven door de geselecteerde projecten. De minder ontwikkelde regio's en landen hebben de neiging om EU-financiering in te zetten voor de modernisering van de gezondheidszorg. Rijkere landen beschikken over aanzienlijke nationale begrotingen en feitelijk lagere EU-fondsen per hoofd van de bevolking, die voornamelijk worden ingezet op gebieden als onderzoek en concurrentievermogen van het MKB.

Vooruitgang bij het leveren van investeringsresultaten

Voor de periode 2014-2020 werd één gemeenschappelijke indicator gedefinieerd om de 'bevolking gedekt door verbeterde gezondheidszorg' te meten. Deze gemeenschappelijke indicator CO36 wordt gedefinieerd als: 'de bevolking van een bepaald gebied zal naar verwachting profiteren van de gezondheidsdiensten die door het project worden ondersteund. Dit omvat nieuwe of verbeterde gebouwen of nieuwe apparatuur voor verschillende soorten gezondheidszorg (preventie, poliklinische of klinische zorg, nazorg).'

Deze indicator is ontworpen om de totale bevolking die profiteert van door de EU gefinancierde verbeteringen in de gezondheidszorg bij te houden. In de bovenstaande grafiek

wordt de vooruitgang vergeleken door het bijhouden van de gecombineerde verbetering van de Europese gezondheidszorg, zoals gemeten door CO36.

Door de gemeenschappelijke streefcijfers te vergelijken met de geboekte vooruitgang, blijkt dat niet alle programma's die in de gezondheidszorg investeren, rapporteren op basis van de gemeenschappelijke indicator. CO36 registreert niet alle in aanmerking komende acties met een groot aantal andere resultaten die worden gedekt door programma-specifieke indicatoren die niet kunnen worden samengevoegd.

De gemeenschappelijke indicator leidt tot uitdagingen. Zo was het een uitdaging om voor programma's nauwkeurige doelen te stellen zonder dat bekend was welke projecten zouden worden geselecteerd – dit is de reden dat programmadoelstellingen jaar op jaar zijn toegenomen. De waarden voor de bevolking die hiervan profiteert, worden bij elk project verzameld. Als er meerdere projecten zijn, kunnen de betrokken populaties elkaar overlappen, wat kan leiden tot te hoge waarden op programmaniveau. Sommige programma's verhelpen dit door grenzen te stellen aan de gedekte bevolking. De nauwkeurigheid van de gerapporteerde waarden zal waarschijnlijk ook worden verbeterd door effectbeoordeling.

MEER INFO

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/qqyuv-h9j2>

Is er een onderwerp waarover u graag wilt lezen in een toekomstige editie van GEGEVENS PUNT van *Panorama*?

Wilt u graag dat we een gegevensbestand op het ESIF-opendataplatform plaatsen?

Zo ja, stuur dan een e-mail naar: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Volg de discussie op Twitter via [#ESIFopendata](https://twitter.com/ESIFopendata)

of meld u aan voor onze nieuwsbrief: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

Interreg, duurzame ontwikkeling en de Europese Green Deal

In 2020 viert de EU 30 jaar Interreg en samenwerking in al haar vormen. Als tweede pijler van het cohesiebeleid vormt Interreg de kern van de Europese gedachte, omdat het regio's en landen aanmoedigt om uitdagingen aan te gaan die alleen kunnen worden opgelost door samen te werken.

De oprichting van Interreg in 1990 was een keerpunt in het cohesiebeleid en was het resultaat van een lang en moeizaam debat dat een paar jaar eerder was gestart. Sinds het einde van de jaren zeventig is de integratie van EU-fondsen in gerichte meerjarenprogramma's getest in geïntegreerde ontwikkelingsprogramma's en vervolgens in geïntegreerde mediterrane programma's. Beide waren een radicale wijziging in de manier waarop de fondsen normaal werden toegewezen – dat wil zeggen het vergoeden van individuele projecten die door de lidstaten op jaarbasis werden ingevoerd, een systeem dat niet langer als afdoende werd beschouwd omdat er geen strategische aanpak achter zat.

Sindsdien heeft het cohesiebeleid, waarvan Interreg een essentieel onderdeel is, de interventies van de EU vormgegeven met behulp van een programmeringsbenadering op Europees, nationaal en regionaal niveau. Het heeft zich in de loop der tijd aangepast zonder zijn kernoriëntatie uit het oog te verliezen, namelijk werken aan een evenwichtige en duurzame ontwikkeling van de Europese regio's. Het heeft nationale, regionale en lokale overheden de mogelijkheid geboden om zich te engageren in overkoepelende strategieën en netwerken over beleid en landsgrenzen heen, en zal dit ook blijven doen.

Het aanpakken van klimaat- en milieugerelateerde uitdagingen maakt een groot deel uit van deze evenwichtige en duurzame regionale ontwikkeling. Interreg pakt de klimaatverandering al 30 jaar aan en draagt zo bij aan een groener Europa.

Bedreigingen samen confronteren

De uitdagingen die zijn verbonden aan klimaatverandering en het milieu tonen de voordelen van samenwerking aan. Bosbranden maken geen onderscheid tussen grenzen en veroorzaken vaak enorme schade. Voor de duurzame ontwikkeling van uiterwaarden in grensgebieden is nauwe samenwerking tussen alle belanghebbenden nodig. Als de autoriteiten aan de ene kant van de grens toestaan dat er drainage plaatsvindt, zal dit onmiddellijke en langdurige gevolgen hebben op de kwaliteit van de watergebieden aan de andere kant.

Vervuiling in rivieren en zeeën, of het nu gaat om plastic of andere stoffen, heeft grote gevolgen voor de levenskwaliteit van burgers in een zeer groot geografisch gebied. Al 30 jaar lang zijn duizenden door de EU gefinancierde projecten deze uitdagingen aangegaan en hebben deze concrete voordelen opgeleverd voor de grensregio's van de EU en daarbuiten. Dat heeft vertrouwen en respect gecreëerd in gemeenschappen die een gemeenschappelijke ruimte delen.

De dramatische gevolgen van klimaatverandering zijn momenteel in de EU en de rest van de wereld voelbaar. De atmosfeer warmt elk jaar verder op, waardoor het klimaat verandert. Van de 8 miljoen soorten op onze planeet worden 1 miljoen met uitsterven bedreigd. Onze ecosystemen worden vervuild en vernietigd.

Interreg biedt zowel een kans als een antwoord op deze uitdagingen op Europees niveau. Als zodanig heeft de Interreg-gemeenschap, via haar netwerk van medewerkers dat het resultaat is van meer dan 30 jaar nauwe samenwerking, een belangrijke rol te spelen in de Europese Green Deal.

Strategische aanpak

Dit is de nieuwe groeistrategie voor de hele EU die tot doel heeft de Unie te veranderen in een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, zuinige en concurrerende economie zonder netto-uitstoot van broeikasgassen in 2050 en waar de economische groei wordt losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen.

Deze strategie heeft ook tot doel het natuurlijke kapitaal van de EU te beschermen, in stand te houden en te versterken en de gezondheid en het welzijn van burgers te beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. De Europese Commissie is van mening dat deze transitie rechtvaardig en inclusief moet zijn. Het moet mensen op de eerste plaats zetten en aandacht schenken aan de regio's, industrieën en werknemers die met de grootste uitdagingen zullen worden geconfronteerd. De Interreg-gemeenschap is dankzij haar lokale en 'bottom-up' benadering, gericht op het contact tussen mensen en inclusie-

TN: TRANSNATIONALE PROGRAMMA'S

CLEANATLANTIC – INTERREG TN-PROGRAMMA VOOR HET ATLANTISCH GEBIED

CleanAtlantic werkt hard aan het vergroten van het bewustzijn onder een aantal verschillende doelgroepen over de oorzaken en effecten van en de oplossingen voor zwerfafval op zee en hoe ze actief kunnen bijdragen aan het voorkomen, monitoren en verminderen van deze vorm van vervuiling. In Spanje (Vigo, A Guarda, Illa de Arousa), Portugal (Madeira, Sesimbra), Frankrijk (Pouldu) en Ierland (Castlebar) hebben verschillende bewustmakingscampagnes plaatsgevonden, gericht op scholen en vissersgemeenschappen.

De doelgroepen toonden grote belangstelling en motivatie, wat van cruciaal belang is voor het veranderen van het menselijk gedrag door op te treden als pleitbezorgers en dragers van betere werkwijzen. Leerlingen van lagere en middelbare scholen hebben deelgenomen aan diverse activiteiten zoals het bewaken van kustgebieden, het toepassen van het monitoringprotocol van de kaderrichtlijn mariene strategie en het verzamelen, classificeren en analyseren van maritiem zwerfafval dat op het strand wordt aangetroffen. Tijdens een monitoringactie in Sesimbra (Portugal) hebben 27 leerlingen op een stuk strand van 700 meter 934 stukken maritiem zwerfafval verzameld, met een gewicht van 34,4 kilogram. De 'Active Ocean Literacy' is een ander projectinitiatief dat gelijktijdig zal worden uitgevoerd in vijf Portugese steden met vissershavens.

De EU heeft 2 436 930 euro bijgedragen aan het totale budget van 3 249 241 euro.

www.cleanatlantic.eu

viteit, bij uitstek geschikt om een echte bijdrage te leveren aan de Europese Green Deal.

In veel gevallen kan samenwerking tussen regio's en/of lidstaten een hogere toegevoegde waarde opleveren dan de uitdagingen alleen aan te gaan. Gezien het grensoverschrijdende karakter en de omvang van de uitdagingen die de Europese Green Deal moet aangaan, moeten we allemaal onze inspanningen opvoeren. Kortom: een groen en klimaatneutraal Europa kan alleen worden bereikt als we samenwerken.

Aangezien de Europese Green Deal tot substantiële veranderingen zal leiden, is actieve deelname van burgers en vertrouwden in de transitie van het grootste belang als we willen dat het beleid functioneert en geaccepteerd zal worden. De overgang naar een klimaatneutrale samenleving is zowel een uitdaging als een kans om een betere toekomst voor iedereen op te bouwen. Het gaat om mensen en hun dagelijks leven: hoe we produceren, consumeren, verplaatsen, onze huizen verwarmen of koelen, hoe we werken en samen leven.

Samenwerking bevorderen

Naast overheidsbeleid en -regulering moeten burgers, gemeenschappen en organisaties in alle sectoren van onze samenleving en economie hun rol spelen. Om dit doel te bereiken, zal de commissie als onderdeel van de Europese Green Deal een Europees klimaatpact introduceren dat brede maatschappelijke betrokkenheid op het gebied van klimaat en milieu zal bevorderen door middel van een reeks activiteiten. Het is bedoeld om te informeren over de samenwerking tussen mensen en organisaties en om deze te inspireren en bevorderen. Het zal voortbouwen op bestaande activiteiten en deze versterken, nieuwe activiteiten ontplooiën en omarmen en kansen bieden voor leren, uitwisselen, co-creatie en samenwerking.

Zoals gezegd kan de Interreg-gemeenschap een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van dit nieuwe pact dankzij haar nauwe contact met multilaterale samenwerkingsverbanden voor gedeelde natuurlijke ruimten, zoals meren of bergketens. Bovendien kan Interreg gebruik maken van haar jarenlange ervaring met diverse vormen van samenwerking op verschillende niveaus en waarbij verschillende actoren betrokken zijn.

Gezien de internationale dimensie van de Europese Green Deal biedt Interreg een kader voor gezamenlijke actie tussen lidstaten onderling en tussen lidstaten en derde landen, om gemeenschappelijke oplossingen te vinden voor gedeelde problemen. Het bevordert de grensoverschrijdende uitwisseling van ervaringen en vereenvoudigt de samenwerking. Interreg heeft betrekking op grensoverschrijdende, transnationale en interregionale samenwerking, maar verankert samenwerking

ook in een meer strategische beleidsomgeving, onder andere door middel van programma's van de EU voor macroregionale strategieën en het Border Focal Point.

De macroregionale strategieën bieden een samenwerkingskader voor een betere coördinatie van EU-, nationale en regionale fondsen die relevant zijn voor een specifiek geografisch gebied en voor de concentratie van deze fondsen in strategische projecten en initiatieven. Omdat ze sectoroverschrijdend en inclusief zijn en daarnaast verschillende niveaus van bestuur betreffen, zijn ze van cruciaal belang voor het bijdragen aan en het versterken van de samenwerkingsdimensie van de Europese Green Deal.

Het potentieel benutten

Samen met de macroregionale strategieën van de EU zijn de Interreg-programma's belangrijke instrumenten voor het aanpakken van kwesties als het behoud van biodiversiteit en schone energie, waarvoor het belang van samenwerking expliciet wordt erkend in de Europese Green Deal.

Bovendien is er in deze regio's sprake van een aanzienlijk onbenut potentieel, zoals uiteengezet in de mededeling "Groeien en cohesie stimuleren in grensregio's van de EU". Hier kan verdere samenwerking op het gebied van energie, klimaat en milieudoelstellingen, samen met gezamenlijke investeringen een belangrijke bijdrage leveren aan een duurzaam herstel in het algemeen.

Het door DG REGIO opgerichte Border Focal Point heeft als doel dit proces te ondersteunen door mogelijke juridische en administratieve obstakels voor grensoverschrijdende samenwerking weg te nemen en door koolstofneutrale activiteiten langs en over alle EU-grenzen heen te bevorderen.

ENI CBC: GRENDOERSCHRIJDENDE SAMEDERKINGSPROGRAMMA'S MET EUROPEES NABUURSCHAPSINSTRUMENT

AFVALVRIJ: STRATEGIE VOOR EEN GOEDE MILIEUSTATUS – INTERREG ENI-PROGRAMMA VOOR GRENDOERSCHRIJDENDE SAMEDERKING VOOR HET ZWARTE ZEEBEKKEN 2014-2020

Dit project heeft als doel een algehele vermindering van het aantal zichtbare (> 2,5 cm) zwerfafvalproducten, waaronder kunststof, sanitair- en visserij-afval aan de kust. Daarnaast moet het aantal afvalproducten per vierkante meter op de zeebodem, inclusief visserij-gerelateerde afvalproducten, in Odessa (Oekraïne), Burgas (Bulgarije), Guria (Georgië) en Tekirdağ (Turkije) in 2020 worden teruggebracht tot het niveau van 2012. Dit betekent een adequate inzameling, sortering en milieuvriendelijke verwijdering van minimaal 1,5 ton afval van de zeebodem en 0,5 ton afval van kustgebieden en stranden in deze regio's.

Het project bouwt voort op de resultaten van een eerder project: Geïntegreerde modellen voor het beheer van het bodemgebruik in Zwarte Zeemondingen (Integrated Land-use Management Modelling of Black Sea Estuaries - ILMM-BSE), gefinancierd door het operationele programma 'Zwarte Zeebekken 2007-2013'. De eerste belangrijkste activiteit die op het programma staat, is het verzamelen en verwijderen van zwerfafval op zee. In de vier landen wordt een campagne met de naam "Vissen op afval" georganiseerd, die gericht is op 330 lokale vissers en hen aanmoedigt om minimaal 1,5 ton verloren vistuig van de zeebodem te verwijderen.

Er zijn ook lopende campagnes voor het schoonmaken van het strand, met de hulp van kinderen tussen 7 en 16 jaar en hun leraren. Het project hoopt ten minste 1600 mensen aan te moedigen om de stranden rond de Zwarte Zee schoon te maken, terwijl het publieke bewustzijn wordt vergroot, wat van cruciaal belang is. Onderzoekers richten zich op 75 lagere/middelbare scholen, 50 niet-gouvernementele organisaties (NGO's) en 25 lokale mediaorganisaties als onderdeel van het zogenaamde 'Ecosystem Education Programme', waarbij in totaal 4500 mensen betrokken zijn. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van multimedia-instrumenten en online games.

Net als voorheen zal Interreg in de programmeringsperiode 2021-2027 de nadruk blijven leggen op het ondersteunen van de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen en de overgang naar een groener, klimaatneutraal en veerkrachtig Europa. In dit verband legt de Commissie grote nadruk op het belang van het milieu, het klimaat en energie, en de noodzaak van duurzame ontwikkeling in het algemeen als kernoverwegingen bij de ontwikkeling van alle Interreg-programma's na 2020.

Bovendien wordt grensoverschrijdende samenwerking ondersteund in alle voorgestelde verordeningen van het cohesiebeleid 2021-2027. In de nieuwe programmeringsperiode stelt de Commissie voor om de samenwerking tussen regio's en lidstaten binnen de algemene programma's van het cohesiebeleid te vereenvoudigen en te versterken. Dit zal ook de verdere samenwerking op het gebied van energie-, klimaat- en milieudoelstellingen eenvoudiger maken. ➤

IPA CBC: GRENDOERSCHRIJDENDE SAMENWERKING MET INSTRUMENT VOOR PRETOETREDINGSSTEUN

PESCAR: CONTROLE EN BEPERKING VAN PESTICIDEN – INTERREG IPA CBC-PROGRAMMA KROATIË-BOSNIË EN HERZEGOVINA-MONTENEGRO 2014-2020

Het PESCAR-project heeft als doel het milieu te beschermen en te behouden, het duurzame gebruik van natuurlijke hulpbronnen aan te moedigen en de institutionele capaciteit op het gebied van milieubescherming te vergroten. In reactie op het voortdurend toenemende gebruik van pesticiden in regio's in het grensoverschrijdende gebied tussen Kroatië en Bosnië-Herzegovina ontwierp het project een waarschuwings- en prognosesysteem voor plagen en ongedierte, bestaande uit een netwerk van meteorologische machines en visuele bestrijdingsstations die waarschuwingen geven over weersomstandigheden en ongedierteschade.

Daarnaast is er een gezamenlijke database opgezet van landbouwproducenten die zullen worden geïnformeerd over de aanbevelingen die worden gedaan aan de hand van gegevens uit lokale weersomstandigheden en ontwikkelingsstadia van ongedierte. Bovendien maakt een beleid voor duurzame preventie van vervuiling door pesticiden gebruik van gegevens uit het prognosesysteem en bevat het een actieplan en specifieke maatregelen om besmetting door pesticiden in het projectgebied te voorkomen.

Dit project was zeer inclusief, omdat alle partners, waaronder een districtsbestuur, een ministerie, een ontwikkelingsagentschap, een universiteit en een instituut voor landbouw, hun krachten bundelden om de schade die door pesticiden wordt aangericht te beperken, vooral in omstandigheden waarin de klimaatverandering de productie beïnvloedt en boeren niet over voldoende informatie beschikken om het gebruik van pesticiden te sturen en te beperken. De partners beseften dat besmetting niet wordt beperkt door nationale grenzen. Daarom zijn het systeem dat ze hebben ontwikkeld, evenals een reeks educatieve workshops, publicaties over doelgericht gebruik van pesticiden en landbouwbeurzen die binnen het hele projectgebied werden georganiseerd, erop gericht om het milieu, de lokale gemeenschap en de lokale economie te beschermen.

Bij het PESCAR-project, dat in juli 2017 van start ging en in december 2019 eindigde, waren vijf partners uit Kroatië en Bosnië en Herzegovina betrokken. Het werd medegefinancierd met 511 393,35 euro uit de EFRO- en IPA II-fondsen in het kader van de prioritaire as 2: Bescherming van het milieu en de natuur, verbetering van de risicopreventie en bevordering van duurzame energie en energie-efficiëntie van het Interreg IPA CBC-programma Kroatië-Bosnië-Herzegovina 2014-2020.

<https://www.agroprognosa.eu/>

<https://www.interreg-hr-ba-me2014-2020.eu/project/pescar/>

<https://keep.eu/projects/19741/>

CBC: GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

SAPOLL: INTERREG FRANKRIJK WALLONIË VLAANDEREN

Wilde bestuivers in het grensgebied tussen Frankrijk en Wallonië en Vlaanderen zijn een waardevolle, maar zeer bedreigde hulpbron. Om ze te beschermen, is het van essentieel belang om een grensoverschrijdende organisatie op te zetten die gecoördineerde acties en synergieën tussen regio's kan faciliteren. Geïsoleerde acties aan weerszijden van de grens zullen waarschijnlijk niet leiden tot een duurzaam beheer van deze essentiële hulpbron. De inzet is hoog, omdat wilde bestuivers, zoals wilde bijen, zweefvliegers en vlinders, essentieel zijn voor het behoud van de landbouw en ecosystemen in onze regio's.

Om deze uitdaging het hoofd te bieden, heeft het SAPOLL-project met belanghebbenden uit Wallonië, Vlaanderen en Noord-Frankrijk samengewerkt om een grensoverschrijdend actieplan voor wilde bestuivers te implementeren. Dit plan heeft acties in gang gezet om bestuivers te ondersteunen door de wetenschappelijke, didactische en toegepaste context te bieden die nodig is voor iedereen, inclusief burgers, besluitvormers, ondernemers en landmanagers. Het actieplan, dat samen met de grensoverschrijdende territoriale actoren is opgesteld, definieert de uitdagingen en doelstellingen voor de grensoverschrijdende regio, evenals de acties en taken die moeten worden uitgevoerd om bestuivers te beschermen.

Het SAPOLL-project organiseerde ook de implementatie van aanvullende activiteiten voor het grensoverschrijdende actieplan die nodig zijn voor de implementatie en het succes ervan. Deze waren met name gericht op de homogenisering en het delen van competenties in het grensoverschrijdende gebied, waar de wetenschappelijke kennis, de ervaring in bewustmaking en de naturalistische competenties zeer uiteenlopen. Een verhoging van het bewustzijn van het publiek, communicatie, bewustmaking en participerende wetenschappelijke activiteiten werden uitgevoerd om zoveel mogelijk mensen te waarschuwen voor de problemen die het gevolg zijn van de achteruitgang van wilde bestuivers. Tijdens het project werden bovendien waarnemersnetwerken opgezet – het grensoverschrijdende gebied is onderling verbonden en gehomogeniseerd door middel van werkgroepen en opleidingscursussen; er vond wetenschappelijke monitoring van in het wild levende bestuivers in het hele grensoverschrijdende gebied plaats en er werden gebieden afgebakend die van belang zijn voor bestuivers en het bestuivingsproces.

www.sapoll.eu

EEN NIEUWE AFLEVERING VAN DE PODCAST 'THIS IS EUROPE' IS ONLINE

De nieuwste aflevering van de podcast 'This is Europe' van Interreg bevat verhalen over samenwerking, vriendschap en nabuurschap uit de hele EU.

Een nieuwe tramlijn verbindt de Franse stad Straatsburg met Kehl, haar Duitse buurstad. Cathy Gebhart-Levy, een mobiliteitsplanner voor Straatsburg, neemt ons mee op een reis over de Rijn om te ontdekken hoe de nieuwe tramverbinding een relatie met een lange en complexe geschiedenis heeft versterkt. Andrej Medved is bestuurder van Šmarje, een dorp op het platteland van Slovenië, waar hij de wijdverbreide kwestie van ontvolking tegengaat met gedurfde en innovatieve projecten die de mogelijkheden van Europa rechtstreeks naar het hart van zijn kleine gemeenschap brengen. En tenslotte gaan we naar een kleine kustplaats in Spanje waar één visser een kans heeft geïdentificeerd die traditie en innovatie samenbrengen.

Luister en schrijf je hier in: <https://this-is-europe.simplecast.com/episodes/neighbours>

CBC: GRENSOVERSCHRIJDENDE SAMENWERKING

EUROPEES ONDERZOEKSPROJECT OVER BIO- EN AFVALBRONNEN VOOR DE BOUW: HET BEVORDEREN VAN EEN CIRCULAIRE ECONOMIE

Het project Sustainable Bio & Waste Resources for Construction (SB&WRC), gesteund door het Interreg VA Frankrijk (Kanaal) Engeland en met financiering uit het EFRO, was een grensoverschrijdende R&D-samenwerking tussen vier universiteiten, twee verenigingen, een klein bedrijf en één internationale onderneming om onderbenutte, niet-gewaardeerde landbouwproducten en afval om te zetten in commercieel levensvatbare isolatiematerialen voor gebouwen, met een laag koolstofgehalte.

Het project SB&WRC heeft zijn initiële doelstelling bereikt en heeft drie innovatieve prototypes van thermische isolerende stoffen met een laag koolstofgehalte ontworpen en geproduceerd voor de bouwsector, gemaakt van algemene agrarische bijproducten (tarwestro en maïsmerg) en gerecycled afval (polyesterdekbedden), die allemaal ruim beschikbaar zijn in het programmagebied.

Door hernieuwbare hulpbronnen te gebruiken om de efficiëntie in gebouwen te verbeteren, heeft het project een reductie van de CO₂-uitstoot mogelijk gemaakt en bijgedragen aan de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen, zoals de mineralen die worden gebruikt bij de productie van conventionele bouwisolatiematerialen.

Van even groot belang was de ambitie om Franse en Engelse stakeholders in de bouwsector bewust te maken van de voordelen van deze nieuwe bouwmaterialen, om hen aan te moedigen om de ontwikkeling van prototypes na afloop van het project voort te zetten met het oog op commercialisering, en de acceptatie van deze materialen in het algemeen te versnellen. Meer dan 19 000 bouwprofessionals hebben aan het project deelgenomen door middel van evenementen, workshops, productie en testen van miniprototypes en operationele inzet ervan op proeflocaties, conferenties, twee online community's – een in het Frans en een in het Engels, nieuwsbrieven en een online enquête voor een beter begrip van de percepties en verwachtingen.

Op wetenschappelijk niveau heeft grensoverschrijdende samenwerking alle zeldzame technische vaardigheden samengebracht die essentieel zijn voor het wetenschappelijke succes van het project en een kritische massa belanghebbenden bereikt die in staat is de markttrends te beïnvloeden, iets wat met een nationaal partnerschap heel lastig zou zijn geweest.

De EU zal 69% van het totale projectbudget financieren, naar schatting ongeveer 1,8 miljoen euro (1,26 miljoen euro uit het EFRO).

<https://www.construction21.org/static/sbwrc-project.html>

<https://asbp.org.uk/sbwrc>

Er bestaat geen universele oplossing voor regionale ontwikkeling in het algemeen en voor territoriale samenwerking in het bijzonder. Maar principes als partnerschap, transparantie, subsidiariteit en participatie van het maatschappelijk middenveld zijn samen van doorslaggevende invloed op het ontwikkelingsbeleid. Ze versterken de samenwerking tussen de publieke en private sector en hebben het potentieel om efficiëntie te koppelen aan decentralisatie en actieve betrokkenheid.

Deze beginselen vormen de kern waarvoor Interreg staat. In al haar vormen, door het opbouwen van vertrouwen en respect onder de mensen, is Interreg een instrument dat niet alleen de cohesie binnen de EU bevordert, maar ook de Europese waarden op een zeer effectieve manier buiten het grondgebied van de Unie uitdraagt. Dit alles is van cruciaal belang om de ambitieuze doelstellingen in de Europese Green Deal te verwezenlijken. ■

De EU-strategie voor de Adriatische en Ionische regio verwelkomt Noord-Macedonië

Op 2 april 2020 verwelkomde de EUSAIR, de EU-strategie voor de Adriatische en Ionische regio, de Republiek Noord-Macedonië als haar negende deelnemende land. Dit is zeer goed nieuws voor regionale samenwerking binnen de hele Adriatische en Ionische regio. Hieronder verwelkomen Agneza Rusi Popovska, ambassadeur van Noord-Macedonië bij de EU en Marc Lemaître, directeur-generaal van de Europese Commissie, het nieuwste lid van de EUSAIR.

Agneza Rusi Popovska

Noord-Macedonië is het negende deelnemende land in de EUSAIR geworden, naast Albanië, Bosnië en Herzegovina, Griekenland, Italië, Kroatië, Montenegro, Servië en Slovenië. We zijn dankbaar voor de steun die we hebben ontvangen om lid te worden van de EUSAIR-familie en kijken ernaar uit om bij te dragen aan de versterking van de regionale samenwerking en de verbreding van de beleidsdialoog op meerdere niveaus voor een meer geïntegreerde en duurzame Adriatische-Ionische macroregio.

Regionale samenwerking is essentieel voor duurzame ontwikkeling en een voorwaarde in het Europese integratieproces. Als land zonder zeegrenzen in het achterland van het Adriatische en Ionische zeebekken is Noord-Macedonië sterk gemotiveerd om de partnerschappen en banden te versterken die de economische groei en welvaart in de

regio stimuleren, de Europese waarden bevorderen en de Europese integratie verbeteren.

Betere verbindingen tot stand brengen

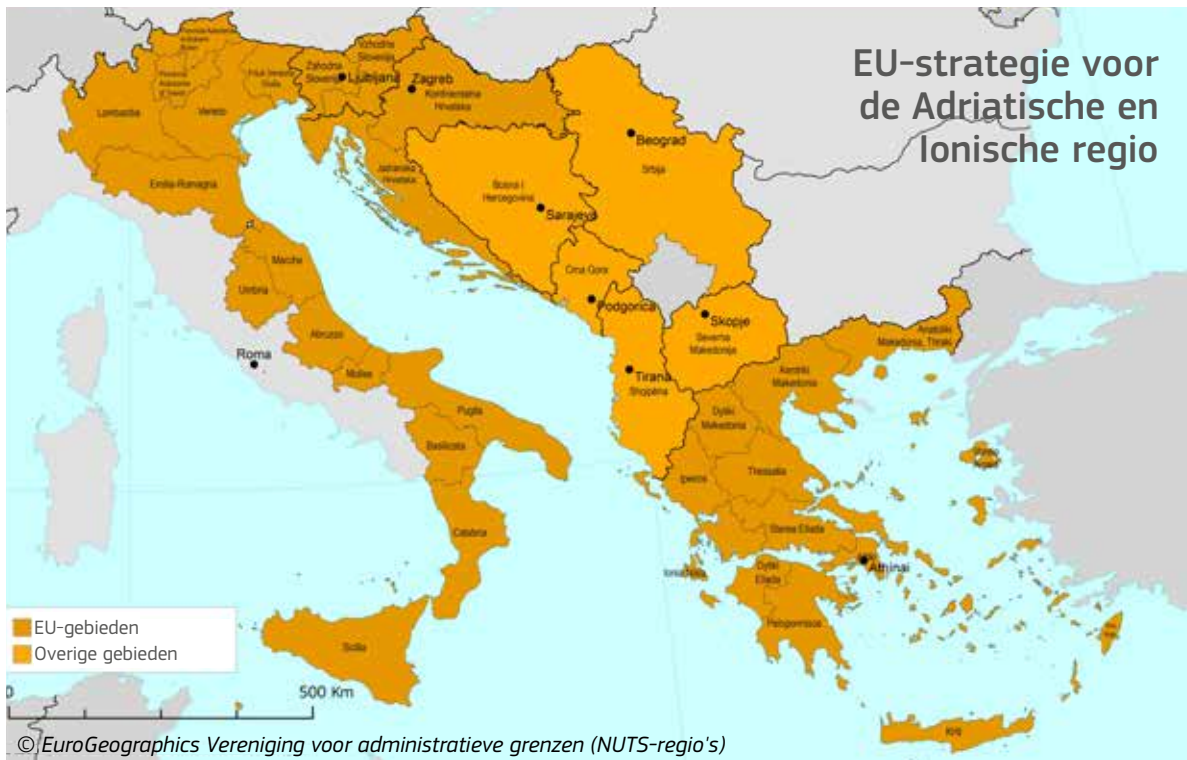
De verantwoordelijkheid om samen met Italië en Servië de connectiviteitspijler van de EUSAIR te coördineren, is een voorrecht dat aan Noord-Macedonië is toevertrouwd. We zijn van plan dit vertrouwen te rechtvaardigen door proactief de functionele integratie van de transport- en energienetwerken te bevorderen, zowel binnen de regio als in de hele EU. Betere transport- en energieverbindingen zijn van cruciaal belang voor de economische en sociale ontwikkeling, maar tastbare resultaten kunnen alleen worden bereikt met een coöperatieve en gecoördineerde aanpak om uitdagingen aan te pakken en kansen te benutten.

Na het besluit van de EU van maart 2020 om toetredingsonderhandelingen met Noord-Macedonië te openen, hopen we dat onze toetreding tot EUSAIR de politieke dimensie van de strategie zal versterken, naast het proces van integratie van de kandidaat-lidstaten en potentiële kandidaat-lidstaten in de EU. Het verdiepen van de ervaring met het implementeren van EU-beleid kan de transformatieve macht van de Unie in de regio alleen maar versterken en de collectieve stabiliteit, veiligheid en welvaart vergroten.

De coronapandemie heeft op de meest fundamentele manier het belang benadrukt van nauwe samenwerking, coördinatie en solidariteit bij het aanpakken van de crisis en de sociaal-economische gevolgen ervan. Zoals benadrukt in de verklaring van de EU-top van Zagreb en de westelijke Balkan van mei 2020, zal na het afschaffen van de huidige inperkingsmaatregelen een nieuwe fase van nauwe samenwerking volgen om de aanzienlijke sociaal-economische gevolgen van de crisis aan te pakken.

De Europese Commissie zal een robuust economisch en investeringsplan voorstellen om het herstel van de regio op de lange termijn te stimuleren, terwijl de groene en digitale transformatie, die de connectiviteit en de sociale ontwikkeling zal versterken, wordt bevorderd. Lidstaten en belanghebbenden van de EUSAIR moeten de kansen grijpen die voortvloeien uit de herstelfase van de coronapandemie in Europa en de hernieuwde dynamiek van de EU-integratie in de westelijke Balkan om resultaatgerichte samenwerking aan te gaan en duurzame ontwikkeling van de Adriatisch-Ionische macroregio te stimuleren.

Marc Lemaître

De toetreding van Noord-Macedonië in de EUSAIR bekrachtigt zijn politieke dimensie en versterkt zijn rol in het convergentie- en uitbreidingsproces, waarbij dit wordt vormgegeven als de macroregionale strategie voor de uitbreiding, die vijf IPA-landen (instrument voor pretoetredingssteun) en vier EU-lidstaten omvat. Samenwerking op voet van gelijkheid draagt bij aan het wederzijdse leerproces en aan de uitbreiding van het relevante EU-beleid naar Noord-Macedonië, terwijl de prioriteiten van de nieuwe Commissie worden ondersteund, met een speciale focus op een 'Sterker Europa in de wereld' en de 'Europese Green Deal'.

De gevolgen van de COVID-19-pandemie zijn verwoestend geweest in Europa en de rest van de wereld. Hoewel de EU zelf zwaar getroffen is door coronavirus, biedt zij essentiële en ongeëvenaarde steun aan de westelijke Balkan. De EU heeft financiering van meer dan 3,3 miljard euro vrijgemaakt voor de regio om tegemoet te komen aan de meest dringende gezondheidszorg en humanitaire behoeften en om sociaal-economische herstelplannen op de middellange en lange termijn te ondersteunen.

Duurzame en inclusieve groei

Bovendien heeft de Commissie op 27 mei 2020 een gedurfd en uitgebreid plan voor Europees herstel opgesteld, dat is gebaseerd op drie kernwaarden: solidariteit, cohesie en convergentie. In deze context ben ik ervan overtuigd dat het samenwerkingskader van EUSAIR een unieke rol kan spelen, niet alleen om beter in te spelen op de meest urgente behoeften ter plaatse, maar ook om de basis te leggen voor een duurzamere en inclusieve groei in de Adriatisch-Ionische regio.

De toetreding van Noord-Macedonië heeft op het juiste tijdstip plaatsgevonden, namelijk op het moment dat de Commissie, de lidstaten en de IPA-landen betrokken zijn bij de programmeringsperiode voor de 2021-2027-financiering. De tijd is rijp om ervoor te zorgen dat de prioriteiten van EUSAIR goed worden weerspiegeld in alle relevante EU-fondsen en worden uitgevoerd op basis van samenwerking. Ik ben ervan overtuigd van dat Noord-Macedonië, met de steun van regeringen in de andere EUSAIR-landen, kan profiteren van de mogelijkheden die de macroregionale samenwerking biedt.

Ik nodig Noord-Macedonië uit om actief deel te nemen aan alle bestuursstructuren van de EUSAIR, om zijn eigen ervaring als kandidaat-lidstaat van de EU in alle relevante sectoren in te brengen en deze samen met alle landen in de regio te benutten. Alle positieve energieën zullen nodig zijn om de EUSAIR-economieën te helpen herstellen, hun dubbele digitale en groene transitie te stimuleren, en ze eerlijker, veerkrachtiger en duurzamer te maken voor toekomstige generaties. ■

MEER INFO

<http://www.adriatic-ionian.eu/>

Emilia-Romagna: talent aantrekken en innovatie genereren

Emilia-Romagna is een gebied met historische universiteiten en avant-garde productie, een hoge levenskwaliteit, diensten op Europees niveau en een krachtig infrastructuursysteem voor transport. Het is een strategisch knooppunt binnen Italië en Europa.

Emilia-Romagna is een van de economisch meest geavanceerde Italiaanse regio's. De afgelopen 20 jaar heeft de regio een netwerk van relaties opgebouwd tussen onderzoek en industrie, tussen de wereld van werk en onderwijs, wat een dynamiek heeft gecreëerd die in staat is zich aan te passen aan economische schommelingen en hierop te reageren, terwijl er een context is gecreëerd die gunstig is voor innovatie en aantrekkelijkheid.

Vandaag de dag zet Emilia-Romagna zich in om de ontwikkeling te stimuleren en een toekomst voor iedereen op te bouwen, vooral voor jongeren en hun kinderen. Zij zullen in staat zijn te leven en te groeien in een Europese regio die, zelfs bij grotere transformaties, zijn potentieel heeft aangegrepen om zich te identificeren met de beste uitingen van verandering.

Emilia-Romagna ligt centraal in Noord-Italië, met bijna 4,5 miljoen inwoners, en vormt het hart van het meest geïndustrialiseerde deel van het land. Het heeft een benijdenswaardige geografische ligging, die het noorden en het zuiden verbindt, evenals de Middellandse Zee, Noord- en Midden-Europa met de landen aan de andere kant van de Adriatische en Ionische Zee. De regio ontleent zijn naam aan de oude Romeinse weg Via Emilia, die een internationale toeristische attractie is, net als de dichtbevolkte kustlijn.

Met een oppervlakte van 22 452 km², bestaande uit vlakten, heuvelachtige regio's en het Apennijnen-gebergte, strekt Emilia-Romagna zich uit over negen provincies. Hieronder bevindt zich de hoofdstad, de metropool Bologna, de stad met de oudste universiteit van de westerse wereld, opgericht in de 11^e eeuw.

Het is een van de belangrijkste landbouwregio's in het land, met een landbouwbijdrage van ongeveer 6% aan het bbp, deels dankzij de bijdrage van meer dan 8000 landbouwcoöperaties. In een poging zijn concurrentievermogen te vergroten, is de landbouwsector begonnen met structurele reorganisaties en het produceren van hoogwaardige producten, waaronder granen, aardappelen, maïs, tomaten, uien, fruit en druiven voor de wijnproductie. Vee- en varkensfokkerij zijn ook goed ontwikkeld.

Slimme drijfveren

Voor een sterke, open, duurzame en mondiale economie heeft de regio zijn medewerking toegezegd aan de implementatie van de Smart Specialisation Strategy, het instrument dat in heel Europa wordt gebruikt om de effectiviteit van het openbare onderzoeks- en innovatiebeleid (R&I) te verbeteren. Zo heeft de regio geïnvesteerd in industrieën die momenteel de regionale economie aandrijven – de bouwsector, agrovoeding, mechatronica en machinebouw – evenals in opkomende gebieden zoals de biowetenschappen, big data en de creatieve economie.

Om de drijvende krachten achter verandering te versterken, ontwikkelt de regio ook ICT, de groene economie, welzijn en levenskwaliteit, en ondersteunt innovatie en de modernisering van diensten en ecologische duurzaamheid van productiesystemen.

De afgelopen vijf jaar is de regionale economie blijven groeien, waardoor de positie als toonaangevende economische regio in Italië is geconsolideerd. Het bbp per inwoner is grotendeels boven het gemiddelde van het land gebleven, met jaarlijkse schommelingen tussen 0,5% en 1,5% en een geschatte verandering tussen 2017 en 2021 van 4,1% boven het nationale gemiddelde van 2,3% (schattingen vóór COVID-19).

De export is van oudsher een van de economische pijlers in Emilia-Romagna, wat de regio de tweede Italiaanse regio maakt wat betreft exportwaarde en één van de belangrijkste Europese regio's qua export per hoofd van de bevolking. In 2019 bedroeg de groei van de regionale export ten opzichte van 2018 4,8%, ruim boven het nationale cijfer (+2,5%) en boven dat van Lombardije (0,4%) en Veneto (1,1%). In de eerste negen maanden van 2019 steeg de export uit Emilia-Romagna boven 49 miljard euro - alleen Lombardije deed het beter. De groei van de regionale toeristenindustrie speelde ook een positieve rol, waardoor de regio in de eerste 10 maanden van 2019 meer dan 57,4 miljoen bezoekers mocht verwelkomen (+1,8% meer dan in 2018).

Ten slotte bereikte de werkgelegenheid in 2019 74,4%, met meer dan 2 miljoen beschikbare banen (een benadering van de Europese doelstelling van 75% voor 2020 en bijna 11 procentpunten boven het nationale gemiddelde).

Dit overstijgt de economische middelen van de regio, wat leidt tot een breder perspectief. De regio Emilia-Romagna staat er van oudsher om bekend dat organisaties en bedrijven die tot dezelfde waardeketen behoren in een specifiek geografisch gebied zijn geconcentreerd. Dit is het resultaat van een reeks gunstige omstandigheden: de houding en de neiging tot delen (zelfs onder concurrenten – met de bijbehorende sociale gevolgen), de ondernemingsgeest, de sociale dialoog en de voort-

durende uitwisseling tussen de onderwijs- en bedrijfssystemen. Het vermogen om van deze omstandigheden een gemeenschappelijke factor te maken, is een van de belangrijkste sterke punten van het hele regionale ecosysteem, en heeft een beslissende rol gespeeld op verschillende gebieden, met name in de digitale transformatie.

De impact van het cohesiebeleid

In het programma voor 2014-2020 heeft Emilia-Romagna de steun van het Europees Fonds voor Regionale ontwikkeling en het Europees Sociaal Fonds ten volle benut. Als een van de leidende regio's in zowel Italië als Europa wat betreft het efficiënte gebruik van deze middelen en het aantal gefinancierde projecten heeft Emilia-Romagna een territoriaal systeem opgezet en gekoppeld dat bestaat uit lokale instellingen, kleine, middelgrote en grote bedrijven, scholen, universiteiten, onderzoeksinstellingen en organisaties uit de tertiaire sector. Door technologische innovatie te financieren en de samenwerking tussen onderzoek en bedrijfsleven te bevorderen, heeft Emilia-Romagna zijn uitstekende productiemethoden versterkt, de energie-efficiëntie verbeterd en de intrinsieke digitale cultuur versterkt, altijd met het doel om de werkgelegenheid in de regio te versterken en het vermogen om nieuwe ontwikkelingstrajecten te ontginnen. Dit is de reden dat, naast het ondersteunen van productiviteit en O&I, ook maatschappelijke verantwoordelijkheid en innovatie zijn aangemoedigd.

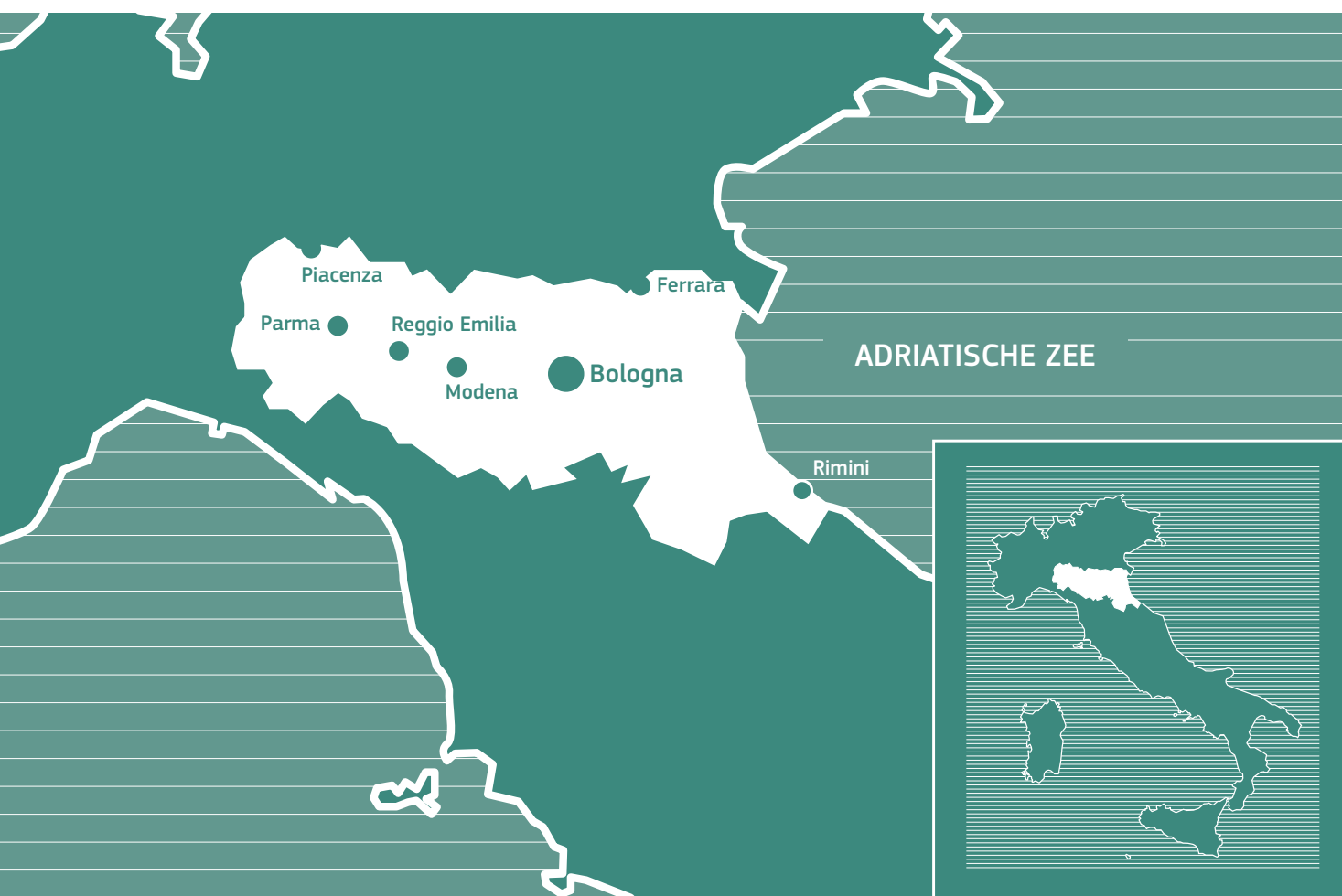
Sociale harmonie en cohesie zitten in het DNA van Emilia-Romagna. Ook op dit gebied heeft de regio het cohesiebeleid in elk segment verwezenlijkt. Dit werd duidelijk na de dramatische aardbeving van 2012, toen de EU onmiddellijk in actie kwam om de wederopbouw van de talrijke getroffen gebieden te steunen, waardoor de productie kon worden hervat. Samenwerking en samenhang tussen lokale bedrijven hebben ook bijgedragen aan de start van de wederopbouw en de verdeling van productie. Deze bereidheid om als team te werken, wordt ook duidelijk in het licht van de COVID-19-pandemie.

Zes economische prioriteiten

Het Regionale Operationele Programma (ROP) EFRO 2014-2020 werd geïmplementeerd als een traject naar intelligente en duurzame groei. Menselijk en territoriaal kapitaal werd centraal gesteld in het regionaal beleid om de aantrekkingskracht van gebieden en steden te vergroten. Dit creëerde nieuwe kansen voor werkgelegenheid en bedrijfsontwikkeling en versterkte het concurrentievermogen van het economische systeem met een injectie van 481,8 miljoen euro in nationale en regionale fondsen voor 2014-2020.

Het ROP heeft zes strategische prioriteiten vastgesteld voor de ontwikkeling van de economie van Emilia-Romagna: O&I voor de overdracht van technologie naar het gehele productiesysteem; ontwikkeling van ICT om ultrasnel breedband beschikbaar te stellen voor de hele regio; het concurrentievermogen en de aantrekkingskracht van het bedrijfsleven verhogen om de economie te ontwikkelen en de werkgelegenheid te verbeteren; een koolstofarme economie om de milieueffecten van de regionale economie te verminderen; het herkwalificeren en bevorderen van milieu- en culturele hulpbronnen om het toerisme te stimuleren en de regionale excellentie te verbeteren; en aantrekkelijke en participerende steden als plaatsen met mogelijkheden en sociale interactie, waardoor mogelijk nieuw leven wordt ingeblazen in echte participatie in de gemeenschap.

Eind 2019 waren de fondsen die beschikbaar werden gesteld via ROP EFRO 2014-2020 volledig benut. Er was 480 miljoen euro toegewezen, 99,6% van de totale voorziening, en er waren 3460 projecten geselecteerd via aanvraagprocessen, waarvan 1407 al zijn voltooid, met een totale investering van 832,4 miljoen euro.

Elke investering maakt deel uit van het perspectief op regionale groei op de lange termijn, zoals de meer dan 23 miljoen euro die is uitgetrokken voor het herkwalificeren van cultureel erfgoed om de toekomstige ontwikkeling van cultuur en toerisme te stimuleren. Op basis hiervan heeft de regio het strategische karakter bekrachtigd van de rol die lokale gemeenschappen spelen bij het vergroten van hun concurrentievermogen en het idee dat de mondiale concurrentie meer is gebaseerd op het vermogen van een gebied om zijn eigen identiteit, productie, sociaal en cultureel kapitaal te versterken en de mogelijkheden om bedrijven, menselijk kapitaal en innovatieve projecten met een hoge toegevoegde waarde aan te trekken. Beide doelstellingen vereisen synergieën tussen publieke en particuliere investeringen en tussen Europese, nationale, regionale en lokale strategieën die zijn gericht op het bevorderen van de groei, het scheppen van banen en het verbeteren van de levenskwaliteit.

Een andere prioriteit betreft de steun voor O&I, waar het vermogen van Emilia-Romagna om ideeën, ervaringen en vaardigheden tot stand te brengen voor zichzelf spreekt. In eerdere door de EU gefinancierde programma's was de regio al begonnen met het bouwen van zijn hightech netwerk om het regionale innovatie-ecosysteem te stimuleren. Dit netwerk had een versterkend effect op industrieel onderzoek, technologische overdracht en aantrekkingskracht op het gebied van innovatie, waarmee de basis werd gelegd voor het bereiken van resultaten op internationaal niveau. Dit was mogelijk door zich te concentreren op twee belangrijke kwesties, duurzaamheid en digitalisering, wat het vermogen van de regio aantoont om belangrijke uitdagingen op Europees niveau aan te gaan, niet in de laatste plaats die van big data.

Internationale erkenning

Het geconsolideerde ecosysteem en het geïntegreerde regionale beleid voor O&I waren sterke punten voor twee belangrijke internationale toekenningen in 2017 en 2019. Ten eerste was dit het Europese Centrum voor weersvoorspellingen op middellange termijn en ten tweede Leonardo, de supercomputer met een buitengewone reken capaciteit die, als hij momenteel zou worden gebruikt, de krachtigste ter wereld zou zijn. Daarmee zou Bologna zich aansluiten bij Barcelona en Helsinki in het Europese High-Performance Computing-netwerk.

Deze grote digitale infrastructuur drijft op menselijke intelligentie. Daarom heeft de regio aanzienlijk geïnvesteerd in waardevolle vaardigheden in deze sector via de financiering uit operationele programma's van het Europees Sociaal Fonds, postacademische opleidingen, promotie- en onderzoekssubsidies, en door het toewijzen van meer dan 900 000 euro aan het innovatieve hoger onderwijs dat is gewijd aan big data. Het doel is om pas afgestudeerden te voorzien van kennis en vaardigheden waarmee ze big data kunnen omzetten in informatie met een hoge toegevoegde waarde voor de organisaties waarvoor ze werken. Dankzij deze acties en de internationale werkgelegenheid in het regionale innovatie-ecosysteem is Emilia-Romagna nu een regio die jonge talenten met hoge vaardigheden uit het buitenland aantrekt en die hen uitnodigt om te onderzoeken wat onze regio te bieden heeft wat betreft de carrière mogelijkheden in hun vakgebied.

Bij het uitvoeren van het cohesiebeleid op zijn hele grondgebied blijft de regio zich inzetten voor en zich richten op het versterken van de relatie tussen instellingen, onderwijs en opleiding, het onderzoekssysteem en het economische productiestelsel. Dankzij alles wat is bereikt met Europese fondsen en een strategie die in staat is om te anticiperen op de uitdagingen van de moderne tijd, is Emilia-Romagna gereed om uit te groeien tot de Europese Data Valley en een leidende rol te spelen in de digitale revolutie die economieën en samenlevingen transformeert.

De regio heeft op vergelijkbare manier kunnen reageren op moderne uitdagingen, zoals de COVID-19-epidemie. In slechts een paar weken tijd kwamen bedrijven en onderzoekslaboratoria met 190 onderzoeksprojecten, variërend van ontsmettingsmethoden, afstandstechnologieën en activiteiten op afstand tot nieuwe medische hulpmiddelen. ■

MEER INFO

<https://www.regione.emilia-romagna.it/>

Emilia-Romagna geeft zijn engagement voor het opbouwen van een betere toekomst een herstart

Stefano Bonaccini, regiopresident van Emilia-Romagna, vertelt hoe zijn regio optimaal gebruik maakt van EU-financiering om te investeren in ecologische, economische en sociale duurzaamheid.

Emilia-Romagna heeft laten zien dat het in staat is om de EU-fondsen goed te benutten. Welke factoren hebben dit vermogen naar uw mening beïnvloed?

Er zijn minstens twee essentiële factoren. De eerste is het vermogen van de overheid om financiering toe te wijzen op basis van de behoeften en mogelijkheden van een gebied om de doelstellingen met pragmatisme, stiptheid en engagement te realiseren. De tweede is het vermogen van het gebied zelf – de gemeenten, bezoekers en zelfs individuele inwoners – om kansen te grijpen, of het nu gaat om een selectieproces voor innovatieve productieprocessen of hoger onderwijs.

In Emilia-Romagna zijn deze twee aspecten samengegroeid, programma na programma. Maar er is ook een derde cruciale factor: de sociale dialoog. In 2015, onmiddellijk na de goedkeuring van de operationele programma's EFRO en ESF 2014-2020, hebben we het werkgelegenheidspact ondertekend met alle entiteiten in de regio. Meer dan 50 organisaties, waaronder werkgevers- en vakverenigingen, lokale overheden, de tertiaire sector, universiteiten en scholen,

gingen allemaal akkoord met de planning van het ontwikkelings- en cohesiebeleid voor Emilia-Romagna. Zij concentreerden zich op prioriteiten en maatregelen om een gemeenschappelijke doelstelling te bereiken: de toegevoegde waarde van de regionale economie verhogen door het creëren van kwalitatief goede werkgelegenheid. Inmiddels zijn de middelen van het programma voor 2014-2020 volledig vastgelegd en is de werkloosheid – vóór de pandemie – in vijf jaar tijd gedaald van 9% naar 5%. We benutten 100% van de Europese fondsen, en als we meer fondsen zouden hebben, dan zouden we die volgens mij ook benutten. Deze fondsen vormen een van de pijlers waarop we in de komende maanden het plan voor de hernieuwde introductie zullen baseren.

Aan de programmering van 2021-2027 wordt al enige tijd gewerkt. Welke prioriteiten zijn er gesteld voor Emilia-Romagna?

Onze huidige prioriteit, met het oog op de COVID-19-pandemie, is in de eerste plaats het opnieuw opstarten van de regio. Om dit te doen, zijn we zeer verheugd over de goedkeuring van ons verzoek om de strategie voor de Europese

structuurfondsen die al zijn toegewezen, aan te passen aan de nieuwe behoeften die door de coronacrisis zijn ontstaan. Samen met Toscane zijn we de eerste Italiaanse regio, en een van de eerste regio's in Europa, die toestemming heeft gekregen om gebruik te maken van de flexibiliteit die is verleend door het EU Coronavirus Response Investment Initiative (CRII). Daarom zullen we na de lockdown de eerste 8,3 miljoen euro gebruiken om industriële projecten en onderzoekscentra te financieren voor innovatieve oplossingen. Gezondheidsveiligheid wordt een nieuwe industriële sector in Emilia-Romagna. De erkenning door de Commissie vergroot de zekerheid dat we ons op de goede weg bevinden om de noodsituatie die ons leven de afgelopen maanden heeft getroffen achter ons te laten door extra middelen in te zetten.

Vooruitblikkend op 2021-2027 zullen we nieuwe sociale en territoriale zwakke punten moeten aanpakken en onze inspanningen moeten verdubbelen om een ontwikkelingsmodel te bereiken dat enigszins afwijkt van het model uit het verleden. De nieuwe programmering van het Europees Fonds en het nieuwe pact

“ We blijven ons inzetten om van Bologna en Emilia-Romagna een enorme kweekvijver van nieuwe wetenschap te maken, een Europees onderzoekscentrum voor het aanpakken van de belangrijkste uitdagingen van de nieuwe eeuw. ”

dat we gaan ondertekenen, vormen de kern van ecologische, economische en sociale duurzaamheid en kwalitatief hoogwaardige werkgelegenheid. Ons doel is om de productie volledig duurzaam te maken door investeringen in menselijk kapitaal, territoriale werkgelegenheid, klimaatveranderingsbestendige landbouw, hernieuwbare energie en de circulaire economie, digitalisering, nieuwe welvaart en modernisering van onze sociale voorzieningen, alsmede traditionele industrieën die worden geconfronteerd met innovatieve uitdagingen. Het idee van een Green New Deal in Europa is een kans die we niet mogen laten lopen, vooral in dit gebied, dat een van de meest vervuilde in het land is.

Emilia-Romagna Data Valley: hoe is dit ambitieuze project begonnen?

Tegenwoordig zijn big data de grondstoffen van nieuwe economische en sociale ontwikkeling. In Emilia-Romagna bouwen we aan een enorm krachtige infrastructuur die zowel de groei van de regio als die van het land ten goede komt, en investeren we misschien wel meer dan enig ander gebied in Italië of Europa in de toekomst. Het project Emi-

lia-Romagna Data Valley stimuleert onderzoekinstellingen en de competenties van ons grondgebied – Emilia-Romagna beschikt al over 70% van de reken capaciteit van Italië – voor het plannen van het werk, het bedrijfsleven en de samenleving van morgen. We geloven in onze expertisecapaciteiten, het delen van kennis en het netwerken in het wetenschappelijke systeem om de aantrekkingskracht van onze regio te vergroten. Dit is ook mogelijk gemaakt door de steun van de Italiaanse regering en het benutten van geboden kansen uit Europa, projecten en menselijk kapitaal met een buitengewone waarde.

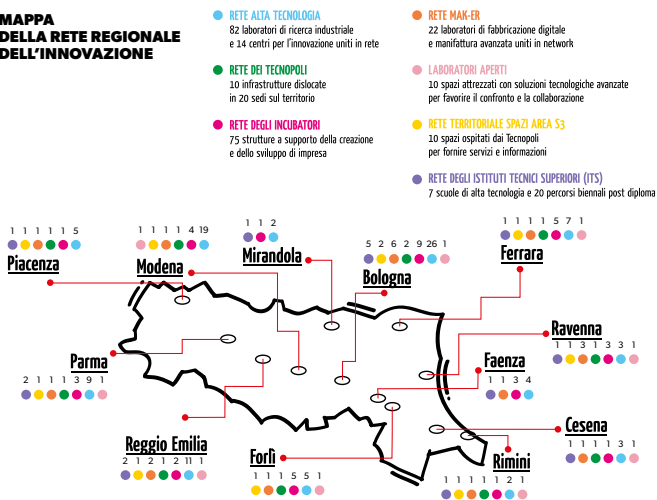
En hoe zal het project zich verder ontwikkelen?

We blijven ons inzetten om van Bologna en Emilia-Romagna een enorme kweekvijver van nieuwe wetenschap te maken, een Europees onderzoekscentrum voor het aanpakken van de belangrijkste uitdagingen van de nieuwe eeuw. De bouwplaatsen van Bologna Tecnopolo zijn geen moment stilgevallen, zelfs niet op het hoogtepunt van de pandemie. Over een paar weken worden de eerste ruimten opgeleverd voor de computers van

het Europese Centrum voor weersvoorspellingen op middellange termijn (European Center for Medium-Range Weather Forecasts- ECMWF). En dat is nog niet alles: de Leonardo-supercomputer komt naar Tecnopolo en we werken eraan om zo'n 250 onderzoekers te huisvesten als onderdeel van het Copernicus-project. Onze strategie heeft twee prioriteiten: het versterken van deze investeringen, zodat de gemeenschap van de regio ten volle kan profiteren van dit buitengewone concurrentievoordeel, en het investeren in het menselijke potentieel. Data zijn buitengewone drijfveren voor ontwikkeling, maar alleen als we over de mensen beschikken met de vaardigheden om ze optimaal te gebruiken, in het belang van iedereen. We bereiden ons voor, omdat de toekomst hier begint – en niet minder belangrijk – omdat verandering gericht is op het welzijn van gemeenschappen en mensen. Daarom zijn de Europese fondsen en hun geïntegreerde gebruik een buitengewoon regionaal beleidsinstrument. ■

Het High Technology Network en de Clust-ER Associations

MAPPA DELLA RETE REGIONALE DELL'INNOVAZIONE

Met zijn 86 industriële onderzoekslaboratoria en 14 innovatiecentra verdeeld over 20 Technopole-locaties biedt het Emilia-Romagna High Technology Network de competentie, instrumenten en middelen voor bedrijfsontwikkeling. Door gebruik te maken van synergieën tussen openbare en particuliere organisaties, universiteiten en onderzoeksinstanties verbindt het netwerk de werelden van onderzoek en productie. Een fundamentele kracht van het regionale innovatie-ecosysteem is het vermogen om de resultaten van onderzoek over te dragen aan ondernemingen. Om het Network te versterken, werden in 2018 zogeheten Clust-ER Associations – gemeenschappen van openbare en particuliere organisaties (onderzoekscentra, bedrijven, opleidingsinstellingen) – opgericht. Binnen de Clust-ER's integreren de onderzoeks- en innovatiecentra van het Network met bedrijven en hoger onderwijs om een coördinerende rol en strategie te bieden voor de sectoren die de regionale economie aansturen: agrovoeding, bouwsector, energie en duurzaamheid, cultuur en creativiteit, gezondheid en welzijn, innovatie in diensten, mechatronica en automobielenindustrie.

Het High Technology Network in Emilia-Romagna werd gesteund met een investering van 128 miljoen euro, waarvan 90 miljoen euro afkomstig was uit het EFRO.

<https://www.retealtatecnologia.it/>

SUPER-prestaties op basis van regionale gegevens

De digitale infrastructuur die door het SUPER-project wordt ontwikkeld, vormt de kern van de Bologna Big Data Technopole in de Data Valley van de regio, en zal enorme hoeveelheden gegevens verwerken en diensten consolideren om onderzoek en technologische innovatie op hoog niveau met brede toepassingen mogelijk te maken. Het project zal zich vooral richten op genomics, regeneratieve geneeskunde, biobanking, geavanceerde materialen en innovatieve productiesystemen.. Dit zal de regio, die 70% van de totale computercapaciteit van Italië herbergt en binnenkort zal stijgen van de 19^e naar 5^e plaats op de wereldranglijst, een enorm potentieel geven om uit te groeien naar een internationaal centrum voor big data en kunstmatige intelligentie.

Het project Supercomputing Unified Platform Emilia-Romagna ontving ongeveer 4 miljoen euro van het EFRO ter ondersteuning van onderzoek en innovatie.

<https://www.regione.emilia-romagna.it/datavalley>

Modena opent laboratoriumruimte voor culturele samenwerking

Dit open laboratorium is ondergebracht in een voormalige elektriciteitscentrale in Modena en maakt deel uit van het regionale netwerk dat 10 soortgelijke locaties in de regionale hoofdstad omvat. Elk lab is gewijd aan kwesties die een prioriteit zijn voor elk stedelijk gebied, en biedt burgers mogelijkheden voor digitale participatie en inclusie. In Modena ligt de nadruk op cultuur, theater en creativiteit, het bevorderen van samenwerking tussen freelancers, starters, instellingen en burgers voor de ontwikkeling van geavanceerde ICT-diensten om de stad aantrekkelijker te maken en participatie aan te moedigen.

Het EFRO heeft 3 miljoen euro van de totale investering van 3,9 miljoen euro ter beschikking gesteld om het industriegebied te herkwalficeren en het open Modena-laboratorium te beheren.

<http://www.laboratoriaperti.it/modena>

Onderzoek en innovatie dichter bij de productie brengen

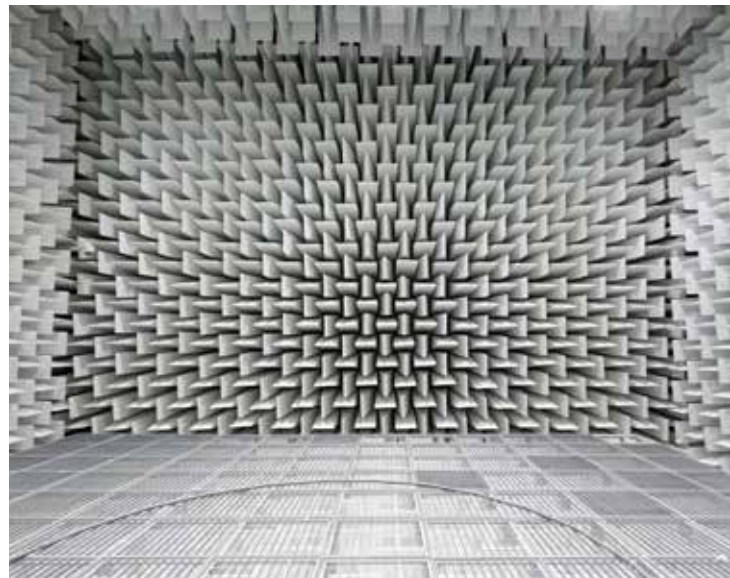
De Technopole van Ferrara is een complex van industriële onderzoekslaboratoria en technologische overdracht waarin zelfs de kleinste fabrieken terecht kunnen voor competent onderzoek en nieuwe productietechnieken, efficiëntere materialen en innovatieve producten kunnen proberen.

Dit is een belangrijke stap in het dichten van de kloof tussen onderzoek en innovatie en productie. Hierdoor kunnen fabrieken profiteren van geavanceerde wetenschappelijke apparatuur en de vaardigheden van hooggekwalificeerde onderzoekers, die hun kennis actueel houden door regelmatig contact met de wereld van fundamenteel wetenschappelijk onderzoek.

De Technopole wordt gesteund door het EFRO en herbergt laboratoria voor biotechnologieën die worden gebruikt voor geneeskunde; geavanceerde mechanica; architectuur- en stadsherstel en herontwikkeling en herstel van cultureel erfgoed; en het milieu, water, land en habitats.

MechLav is een industrieel onderzoekslaboratorium dat is gespecialiseerd in mechatronica en motoren, innovatie in diensten en digitalisering. Het maakt deel uit van het High Technology Network dat de ontwikkeling bevordert van talrijke onderzoeksprojecten met lokale bedrijven op nationaal en internationaal niveau om echte partnerschapsovereenkomsten te sluiten.

<http://www.unife.it/international/research/technopoles#null>

Cesena richt zich op de jongere generatie

Aan de Malatestiana-bibliotheek in Cesena wordt gewerkt aan de vernieuwing van het bioscoopcentrum en de uitbreiding van de kinderbibliotheek, dankzij 1,2 miljoen euro uit het EFRO. De totale investering van 2,95 miljoen euro zal worden gebruikt om de artistieke, culturele en ecologische middelen van de regio te verbeteren. De kinderbibliotheek zal worden overgebracht naar het huidige non-fictie-gedeelte, waardoor de beschikbare ruimte voor het groeiende aantal jonge lezers wordt verdubbeld – dit aantal steeg in de afgelopen 12 maanden met 38%. Het bioscoopcentrum wordt verplaatst naar de begane grond met nieuwe diensten, waaronder een theater met 50 zitplaatsen en een nieuwe collegezaal en tentoonstellingsruimte.

Dit is een van de 20 projecten die in de loop van 2018 zijn gepresenteerd. De cultuurweek Diverse EnERgies is bedoeld om het culturele erfgoed van de regio opnieuw te ontwikkelen.

<http://www.comune.cesena.fc.it/malatestiana/ragazzi>

Het biomedische dorp: floreren in een gezonde omgeving

Tegenwoordig maakt de Mirandola Tecnopolo, die voornamelijk door het EFRO wordt gefinancierd, deel uit van een geïntegreerd avant-gardesysteem dat zijn weerga in Italië niet kent. Het systeem bedient lokale bedrijven en heeft een sterke band met de Universiteit van Modena en Reggio Emilia. Het 'biomedische dorp' fungeert als katalysator voor investeringen om beter te kunnen reageren op de eisen van een gezondheidsstelsel dat steeds meer gericht is op gepersonaliseerde en precisiegeneeskunde. Het Tecnopolo zal worden ontwikkeld om ruimte te bieden aan twee nieuwe laboratoria, gedeelde werkruimtes, een gebied voor de productie van prototypes als service voor bedrijven en een nieuwe kweekvijver voor start-ups, met speciale kantoren en laboratoria. Inmiddels is er 4 250 000 euro geïnvesteerd in de infrastructuur, waarvan 3 828 000 euro afkomstig is uit het EFRO.

Nieuwe Technopoles bieden opleidingen voor afgestuurde studenten uit hoger en academisch onderwijs aan, terwijl de eerste Master-opleiding van de Universiteit van Modena en Reggio Emilia in 2019 van start is gegaan. Faciliteiten voor het versnellen van innovatieprocessen, verbindingen met het regionale High Technology Network en banden met nationale en internationale netwerken zullen het lokale ecosysteem versterken. Dit zal op zijn beurt de dynamiek van de ontwikkeling versnellen, het concurrentievermogen van de sector verbeteren en meer jong talent en hoogstaande wetenschappelijke vaardigheden aantrekken.

<http://www.distrettobiomedicale.it/il-tecnopolo-veronesi-di-mirandola/>

De juiste stappen zetten in de richting van duurzame mobiliteit

Om de EU-doelstellingen voor het terugdringen van de uitstoot van klimaatveranderende emissies te bereiken, heeft de regio Emilia-Romagna gerichte maatregelen in het openbaar vervoer ondersteund om duurzame mobiliteit te stimuleren. Deze interventies bestaan uit het vervangen van bestaand rollend materieel door methaan- of LPG-aangedreven en hybride bussen en trolleybussen met een lage milieu-impact. Eind 2020 zullen in totaal 170 groene lokale transportvoertuigen gaan rijden, waarvan er 125 nu al in gebruik zijn. Bovendien is er geïnvesteerd in een vloot van volledig elektrische voertuigen en twee pilotsystemen voor de distributie van LPG naar de nieuwe bussen.

Met de aanschaf van deze milieuvriendelijke openbare voertuigen was meer dan 18 miljoen euro aan EFRO-financiering gemoeid. In totaal heeft het Fonds 28 miljoen euro beschikbaar gesteld voor interventies in het kader van intelligente vervoerssystemen en duurzame mobiliteit.

<https://url.emr.it/qd857h0v>

Campovolo wordt het middelpunt van de aandacht

Dit project voor de herontwikkeling van het gebied Campovolo, dat in 2018 begon met een subsidie van de EU, zal op 12 september 2020 worden ingehuldigd met een concert van de Italiaanse zanger en songwriter Luciano Ligabue.

Het project is uniek in de wereld en biedt capaciteit voor maximaal 100 000 mensen tijdens grote buitenevenementen. Het zorgt bovendien voor maximale veiligheid en bereikbaarheid rond de luchthaven van Campovolo in Reggio Emilia. Het project ontving ook 1,7 miljoen euro aan overheidsfinanciering uit de regio Emilia-Romagna en het EFRO 2014-2020.

Meer dan 20 hectare op de luchthaven zal worden hergebruikt voor de verbetering van entertainment en sociale aggregatie in de stad door een locatie te bieden voor grote nationale en internationale evenementen. Door gebruik te maken van landschapsarchitectuur en milieutechniek zijn de toegangswegen, een ruime ontvangstruimte, het bassin voor grote evenementen, en de service- en backstageruimten allemaal ontworpen om het publiek het beste zicht en de beste akoestiek te geven, terwijl de laagste akoestische impact op de woonwijken van de stad wordt gegarandeerd.

<https://www.cvolo.it/>

Elke foto vertelt een verhaal

#EUinmyregion is een door co-creatie opgezette communicatiecampagne die ten doel heeft de zichtbaarheid van met EU-middelen gefinancierde projecten in heel Europa te vergroten. Met behulp van de communicatiemiddelen en steun worden beheersautoriteiten en projectbegunstigden uitgenodigd om burgers te laten zien wat ze samen met de EU in de regio bereiken.

In 2020 worden partners zoals beheersautoriteiten en projectbegunstigden aangemoedigd om foto's in te dienen voor de postkaartwedstrijd, met kans op het winnen van 300 postkaarten en deelname aan communicatie-activiteiten van DG REGIO. Hier een selectie van winnende foto's.

EU IN MY REGION

01 De **Acuinano**-projectpartners in Spanje en Portugal ontwikkelen methoden om metalen nanodeeltjes en hun impact op aquatische ecosystemen en aquacultuurproducten te detecteren.

02 **Alpen met elkaar verbinden**: er worden innovatieve instrumenten en strategieën ontwikkeld om informatiediensten op het gebied van mobiliteit te koppelen aan een koolstofarm Alpengebied in Oostenrijk.

03 Ervaringen op het gebied van culinair erfgoed worden gedeeld door acht mediterrane landen in het project **Croatia Medfest**, dat zich richt op duurzame ontwikkeling van het toerisme.

04 **EUCycle** hoopt het fietsen in regio's in Hongarije, België, Duitsland, Polen en Italië te stimuleren door het implementeren van betere beleidsmaatregelen en oplossingen om de koolstofuitstoot van de transportsector te verminderen.

05 Het project **Our Way** in Spanje bevordert, conserveert, beschermt en ontwikkelt cultureel en natuurlijk erfgoed via het Greenways-netwerk in zes regio's.

06 EU-financiering wordt gebruikt voor de ontwikkeling van nieuwe soorten camelia sinensis-thee in het project **Goreana Tea Factory and Plantation** op de Azoren in Portugal.

07 **SOUTH BALTIC MANORS** promoot historische grensoverschrijdende monumenten in Litouwen, Polen, Denemarken en Duitsland om het regionale erfgoed en toerisme te beschermen en te ontwikkelen.

08 Het **TecnOlivo**-project past precisielandbouw toe op de olijventeelt in Spanje en Portugal om telers te helpen hun gewassen te monitoren en producenten te ondersteunen bij hun besluitvorming.

09 Het **IndieCade**-project steunde het eerste internationale onafhankelijke gamefestival dat sinds 2016 gehouden wordt. Het evenement, dat in oktober 2019 in Parijs werd gehouden, werd mede gefinancierd door het EFRO in samenwerking met de Paris Games Week. Het IndieCade Festival 2020 zal online plaatsvinden vanaf 16-24 oktober.

10 Het culturele erfgoed rond Napoleon is de focus van het **NAPOCTEP**-project, dat een duurzaam toeristisch product ontwikkelt om economische activiteit in Spanje en Portugal te genereren.

11 **River Promenade III** ontwikkelt een gebied in Estland en Rusland tot een aantrekkelijke grensoverschrijdende regio voor toerisme en bedrijfsontwikkeling.

12 **Medtech4Europe**-partners in Hongarije, Frankrijk en Nederland verbeteren beleid voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie om medische technologieën en de gezondheidszorg in de EU beter te ondersteunen.

09

10

11

12

MEER INFO

Meer informatie over deelname: www.euinmyregion.eu

#EURegionsWeek: drie in één

De Europese week van regio's en steden van 2020 kent twee grote uitdagingen: het organiseren van een groot evenement in de post-pandemische wereld en het beheren van een recordaantal partnertoepassingen. De oplossing? Drie weken in plaats van één!

De 18e editie van de EURegions Week, mede georganiseerd door DG REGIO en het Comité van de Regio's, had van 12 tot 15 oktober 2020 in Brussel, België, "live" moeten plaatsvinden. Maar het hosten van 500 sessies en het naleven van de regels voor het beperken van sociale contacten zou binnen de eerder toegewezen week bijna onmogelijk zijn geweest.

Daarom zal het evenement nu over drie weken worden verspreid, waarbij de meeste sessies online worden gehouden en belangrijke politieke evenementen (zoals Citizens Dialogues of REGIOSTARS Awards) in een hybride – fysiek en online – vorm plaatsvinden, terwijl de tentoonstelling en gerelateerde presentaties ter plaatse zullen worden georganiseerd.

Onder het motto 'Restart. Europe. Together' zullen tijdens deze drie weken achtereenvolgens de drie thema's van de editie van 2020 worden gepresenteerd:

- > 5-9 oktober: **Meer zeggenschap voor burgers**
- > 12-15 oktober: **Cohesie en samenwerking**
- > 19-22 oktober: **Groen Europa**, in samenwerking met de Groene Week.

De Week is de grootste jaarlijkse bijeenkomst in Brussel gewijd aan het cohesiebeleid. In 2019 kende de Week een recordaantal van meer dan 9300 deelnemers: lokale en regionale vertegenwoordigers, beheersautoriteiten van EU-fondsen, projectpromotors, deskundigen, academici, enz.) en meer dan 300 vertegenwoordigers uit de media.

Dit jaar werden meer dan dubbel zoveel aanvragen voor het evenement ontvangen dan vorig jaar, waarbij 206 projecten werden ingediend voor de REGIOSTARS van 2020 – nog een record voor de jaarlijkse wedstrijd die excellentie en nieuwe benaderingen in de regionale ontwikkeling belooft. Dit uitstekende resultaat bevestigt de jaarlijks stijgende trend in participatie.

De wedstrijd is gebaseerd op de volgende vijf categorieën: industriële transitie; de circulaire economie; vaardigheden en onderwijs voor een digitaal Europa; betrokkenheid van burgers; en het mondig maken van jongeren door 30 jaar Interreg.

Dit jaar zijn korte presentaties van alle kandidaten beschikbaar op het wedstrijdplatform dat door deelnemers wordt gebruikt: <https://regiostarsawards.eu/>

De onafhankelijke jury kiest maximaal vijf finalisten per categorie, die op 9 juli werden aangekondigd. Alle stemmen die na deze datum worden uitgebracht, tellen verder mee voor de finalisten die strijden voor de REGIOSTARS 2020 Public Choice Award. Alle deelnemers veel succes gewenst! ■

IN UW EIGEN WOORDEN

PANORAMA
is blij met uw
bijdragen!

In uw eigen woorden is het gedeelte in *Panorama* waar belanghebbenden op lokaal, regionaal, nationaal en Europees niveau voor de periode 2014-2020 beschrijven wat ze hebben bereikt en hun mening delen over de lopende en

cruciale discussies over het cohesiebeleid na 2020. *Panorama* verwelkomt bijdragen in uw eigen taal, die mogelijk in een toekomstige editie worden opgenomen. Neem contact met ons op via regio-panorama@ec.europa.eu voor meer informatie over richtlijnen en deadlines.

Wat er zoal gebeurt in de Europese steden

Ivo Banck

Directeur Communicatie, Eurocities

De gemeentelijke politie winkelt voor de bejaarden die aan huis zijn gekluisterd. Hotels worden opvangplaatsen voor daklozen. Bussen en metro's blijven rijden tijdens de coronalockdown, waardoor het gezondheidspersoneel vaak gratis naar hun werk kan reizen. Culturele evenementen gaan online – of komen thuis bij de mensen, via grote schermen op straat.

An al deze beelden moest ik denken toen ik voorzitter Ursula von der Leyen van de Europese Commissie hoorde zeggen: “dit is het moment van Europa”, toen zij het geplande herstelfonds van 750 miljard euro presenteerde dat de EU moet helpen bij het ‘herstellen en voorbereiden voor de volgende generatie’.

Steden zijn het hardst getroffen door de COVID-19-crisis, maar hebben snel en met grote creativiteit gereageerd om de meest kwetsbare mensen te beschermen door hun publieke diensten aan te passen en lokale bedrijven te ondersteunen.

Maar de situatie is dringend. De stedelijke begrotingen zijn tot het uiterste opgerekt. Zonder extra financiering zullen ze worden gedwongen om te bezuinigen op de dienstverlening. In Italië hoorde ik een wanhopige burgemeester zeggen dat hij bereid was om openbare verlichting uit te schakelen om te voorkomen dat hij moest gaan snijden in de zorg voor ouderen en gehandicapten of in bijdragen aan gezinnen in nood.

Niemand wil dat het licht uitgaat in onze steden. Ik denk zelfs, dat ze ons de weg kunnen wijzen voor het herstel van Europa. De vele inspirerende voorbeelden zijn onder andere: grote delen van Londen worden autovrij als de lockdown wordt verlicht. De wegen zullen worden gereserveerd voor voetgangers, fietsers en bussen – om de straten van Londen te ‘opnieuw in te richten voor mensen’, aldus de burgemeester. Hetzelfde gebeurt in andere steden: onder andere in Parijs, Milaan en Boedapest, terwijl een groot aantal andere steden hun openbare ruimten opnieuw inrichten voor een groenere, schonere en gezondere toekomst.

Amsterdam heeft een nieuw kader voor het economisch herstel van de stad aangenomen, het zogeheten ‘donut-model’. Het gaat voorbij aan traditionele economische paradigma's, en plaatst de

behoeften en het welzijn van alle burgers en het milieu voorop.

En steden delen hun expertise en beste werkwijzen, bijvoorbeeld via het COVID-news-platform van Eurocities, in de hoop van anderen te leren en elkaar over de grenzen heen te ondersteunen – Europese solidariteit in actie.

Het moment van Europa gebeurt in de steden. Het is echter onduidelijk hoeveel van het ambitieuze herstelfonds het lokale niveau zal bereiken. Op dit moment zijn de meeste maatregelen gericht op de lidstaten, zonder dat duidelijk is hoeveel inspraak de stadsbesturen zullen krijgen. Dit moet veranderen.

De mondiale coronacrisis stelt Europa op de proef. In onze steden zal worden beslist of we al dan niet slagen voor deze test. Om in te spelen op de behoeften van burgers en bedrijven moet de betrokkenheid van steden sterker en gestructureerd zijn. We hebben een nieuwe samenwerking nodig tussen steden, regio's, landen en de Europese Unie.

Dit is het moment van Europa. Het tijdstip is gekomen. ■

Auditgemeenschap biedt zekerheid voor ESIF

Als geëngageerd voorstander van een nauwe dialoog tussen de auditors van de lidstaten deelt Franck Sébert, sinds 2014 Directeur Audit van DG REGIO, zijn persoonlijke ervaring over hoe de ESIF-auditgemeenschap samenwerkt en communiceert.

Het controleren van de Europese structuur- en investeringsfondsen (ESIF) betekent werken in een omgeving met een hoog niveau van technische regels en procedures en een groot aantal belanghebbenden. De financiële belangen die op het spel staan en het scala aan investeringen en interventiegebieden zijn enorm. De verantwoordelijkheden voor het beheer van de fondsen zijn gedeeld. Daarom is het van cruciaal belang dat zowel de Commissie als de auditors van de lidstaten een consistente aanpak volgen en een gedeeld begrip hebben van het kader voor auditzekerheid.

Er vinden frequente en diepgaande contacten plaats tussen de auditdiensten van de Commissie, de auditautoriteiten in de lidstaten en de ESIF-auditgemeenschap. Onderwerpen kunnen zowel specifieke coördinatie met één lidstaat of auditinstantie vereisen, of kunnen meer horizontaal zijn en de autoriteiten van alle lidstaten betreffen.

Kunt u ons vertellen hoe de ESIF-auditgemeenschap samenwerkt?

In de eerste plaats vinden dagelijks rechtstreekse contacten en uitwisselingen plaats tussen de auditors van de Commissie en de auditors van de lidstaten die zich ook aansluiten bij de audits van de Commissie om kennis op te doen en gemeenschappelijke ervaringen te delen. De jaarlijkse coördinatievergaderingen voor de audit bieden een zeer belangrijke

gelegenheid voor bilaterale uitwisselingen: eenmaal per jaar ontmoeten de auditdiensten van de Commissie de auditinstanties in elke lidstaat om hun auditplannen en -methoden te coördineren. Dit is ook een verplichting onder de GBR.

Onze samenwerking met de auditors van de lidstaten gaat echter veel verder dan de grenzen van de wettelijke verplichtingen. Al bijna dertig jaar lang organiseren de auditdiensten van de Commissie en de controleorganen van de lidstaten jaarlijkse plenaire vergaderingen in een van de lidstaten. Bovendien vinden twee of drie keer per jaar multilaterale technische bijeenkomsten plaats in Brussel om de recente uitdagingen van algemene auditbenaderingen en -methoden te bespreken en relevante wetgeving te interpreteren. Hierdoor kunnen collega's uit het netwerk elkaar ontmoeten om ervaringen en goede werkwijzen uit te wisselen.

Bovendien hebben we informele ad-hocwerkgroepen opgericht tussen de auditdiensten van de Commissie en de betrokken auditors van de lidstaten, die samen werken aan specifieke onderwerpen en verslag uitbrengen aan de plenaire vergadering voor validatie. Deze groepen zijn voorbeelden van gedeelde betrokkenheid bij producten, die het resultaat zijn van gezamenlijk beraad om auditmethodieken of -instructies te ontwikkelen en voor te bereiden.

De ESIF-auditgemeenschap is een netwerk van collega's die beste werkwijzen

uitwisselen, leren van elkaars ervaringen en zich ontwikkelen tot een groep professionals die weliswaar uit verschillende lidstaten komen, maar verenigd zijn in hun inspanningen om de financiële belangen van de EU en een goed beheer van ESIF-fondsen te beschermen.

Waarom is deze samenwerking belangrijk?

Voor de auditdiensten van de Commissie is informatie over de uitdagingen uit de praktijk in de lidstaten en hun regio's van cruciaal belang om kunnen te anticiperen op problemen of deze te verhelpen. De uitwisseling is noodzakelijk om met de auditgemeenschap te communiceren over methodologische instrumenten (auditaanpak en beoordelingscriteria, checklists, enz.) of belangrijke initiatieven van de Commissie, zoals:

- follow-up van belangrijke aanbevelingen van de Groep op hoog niveau (High Level Group) over vereenvoudiging voor begunstigden van ESIF-fondsen met betrekking tot auditkwesities;
- verbeterde proportionele auditbenaderingen om zekerheid te bieden in de programmeringsperiode 2021-2027;
- coördinatie van de aanpak tussen de auditautoriteiten en de Europese Rekenkamer om het uniforme auditconcept in de praktijk te brengen en onnodige belasting voor geauditteerden te vermijden.

Als voorbeeld van deze samenwerking heeft de auditgemeenschap in 2018 een 'Handvest van goede werkwijzen bij het uitvoeren van audits in het kader van het cohesiebeleid, EMFF en FEAD' goedgekeurd en uitgegeven over de auditcyclus en de noodzaak van een betere communicatie met de geauditeerden.

Eén werkgroep heeft onlangs een discussienota gepubliceerd over auditdocumentatie en auditspoor. Een andere werkgroep ondersteunt de ontwikkeling van toekomstige secundaire wetgeving op het gebied van auditsteekproeven. Eerder steunde een werkgroep de herziening van het besluit van de Commissie tot vaststelling van richtsnoeren voor het bepalen van financiële correcties op door de Unie gefinancierde uitgaven wegens niet-naleving van de toepasselijke regels inzake overheidsopdrachten. Een andere werkgroep werkte aan de manier waarop beheerscontroles het best kunnen worden toegepast in auditwerk.

We weten hoe belangrijk het is om auditbevindingen openlijk te delen om ervoor te zorgen dat de fondsen op wettige en regelmatige wijze worden uitgegeven. We adviseren over het gebruik van een gezamenlijke foutentypologie voor beheer- en auditautoriteiten om gecoördineerde feedback te geven aan de beheersautoriteiten en hen te helpen de controles te verbeteren. Binnenkort wordt een rapport gepubliceerd over de auditbevindingen van de Commissie uit de programmeringsperioden 2007-2013 en 2014-2020 om de beheersautoriteiten te informeren over terugkerende fouten en om de opgedane ervaringen, goede werkwijzen en consistente professionele normen te delen.

Wat is de meest waardevolle ervaring die u onlangs hebt opgedaan in de uitwisseling tussen de Commissie en de auditautoriteiten van de lidstaten?

Het is inderdaad een complexe en uitdagende, maar fascinerende taak om via gedeeld beheer zekerheid te bieden

voor zulke aanzienlijke financiële middelen als het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het Cohesiefonds, met ongeveer 300 programma's die in Europa met fondsen van DG REGIO zijn geïmplementeerd. Eigenlijk beschikt DG REGIO zelf niet over zoveel auditors. Voor ons zijn de honderden auditors in ongeveer 80 auditautoriteiten in de lidstaten de belangrijkste leveranciers van zekerheid. Voor mij zijn goede en dagelijkse communicatie en transparantie met collega's in de auditautoriteiten van groot belang. Het is onze taak om toezicht te houden op het auditwerk dat door onze auditpartners wordt gerapporteerd en ervoor te zorgen dat hoge standaarden worden toegepast, terwijl we de bijdrage van nationale en regionale auditors aan de zekerheid en de conforme tenuitvoerlegging van het beleid kritisch beoordelen. Dit betekent dat we kunnen vertrouwen op de auditautoriteiten, terwijl we de algehele verantwoordelijkheid voor de uitvoering en zekerheid van de begroting behouden.

Daarom is het professionele contact met collega's in de lidstaten mijn meest waardevolle ervaring. Ze worden geconfronteerd met ongelooflijke complexiteit en leveren indrukwekkend werk onder moeilijke omstandigheden. Door de samenwerking en de deskundige steun van de auditors van DG REGIO laten we zien dat de Commissie geen instelling zonder gezicht is. Achter alle richtlijnen, instructies, interpretatienota's, checklists en correcties staan collega's om hen te helpen.

Welk advies zou u de auditgemeenschap willen geven, met name tegen de achtergrond van recente uitdagingen zoals COVID-19?

De auditors, zowel in Brussel als in de lidstaten, staan nu onder bijzonder grote druk. Van ons wordt verwacht dat we flexibel reageren op de opgelegde werken reisbeperkingen en rekening houden met de problemen waarmee lidstaten en programma-autoriteiten worden geconfronteerd. Desalniettemin kunnen

we de overkoepelende verplichting om de regels en de wet te respecteren niet in gevaar brengen. Zodra de crisis voorbij is, of zelfs nog eerder, zal de begrotingsautoriteit de zekerheid willen hebben dat alle fondsen, inclusief het Coronavirus Response Investment Initiative, zijn gebruikt zoals bedoeld en in overeenstemming met alle toepasselijke wettelijke verplichtingen. Dit is een uitdaging voor ons, maar nog meer voor de auditors van de lidstaten die nog dichter bij de feitelijke uitvoering staan. De aanstaande verhoging van de financiering in het kader van recente Commissievoorstellen voor het herstel van onze samenlevingen en economieën zal ook extra druk op de implementatie leggen en zal zeker nieuwe inherente risicotypen met zich meebrengen.

Daarom adviseer ik mijn collega's in de auditgemeenschap om opnieuw op zoek te gaan naar efficiëntieverbeteringen, om overregulering en onnodige bureaucratie te elimineren door de programma-autoriteiten te adviseren over het ontwerpen van enorme vereenvoudigde kostenopties. De auditgemeenschap moet haar professionele auditwerk voortzetten in overeenstemming met onze gedeelde hoge standaarden om vertrouwen te wekken bij Europese burgers en belanghebbenden in de effectieve en conforme implementatie van broodnodige fondsen voor het herstel van onze economieën en de convergentie van onze gebieden.

Wat is de grootste uitdaging voor de zekerheid in de periode 2021-2027?

De ESIF-auditgemeenschap moet hoge zekerheidsnormen blijven toepassen, terwijl tegelijkertijd de grootst mogelijke vereenvoudiging en proportionaliteit moet worden toegepast om de controlelast voor de programma-autoriteiten en begunstigden te verlichten. ■

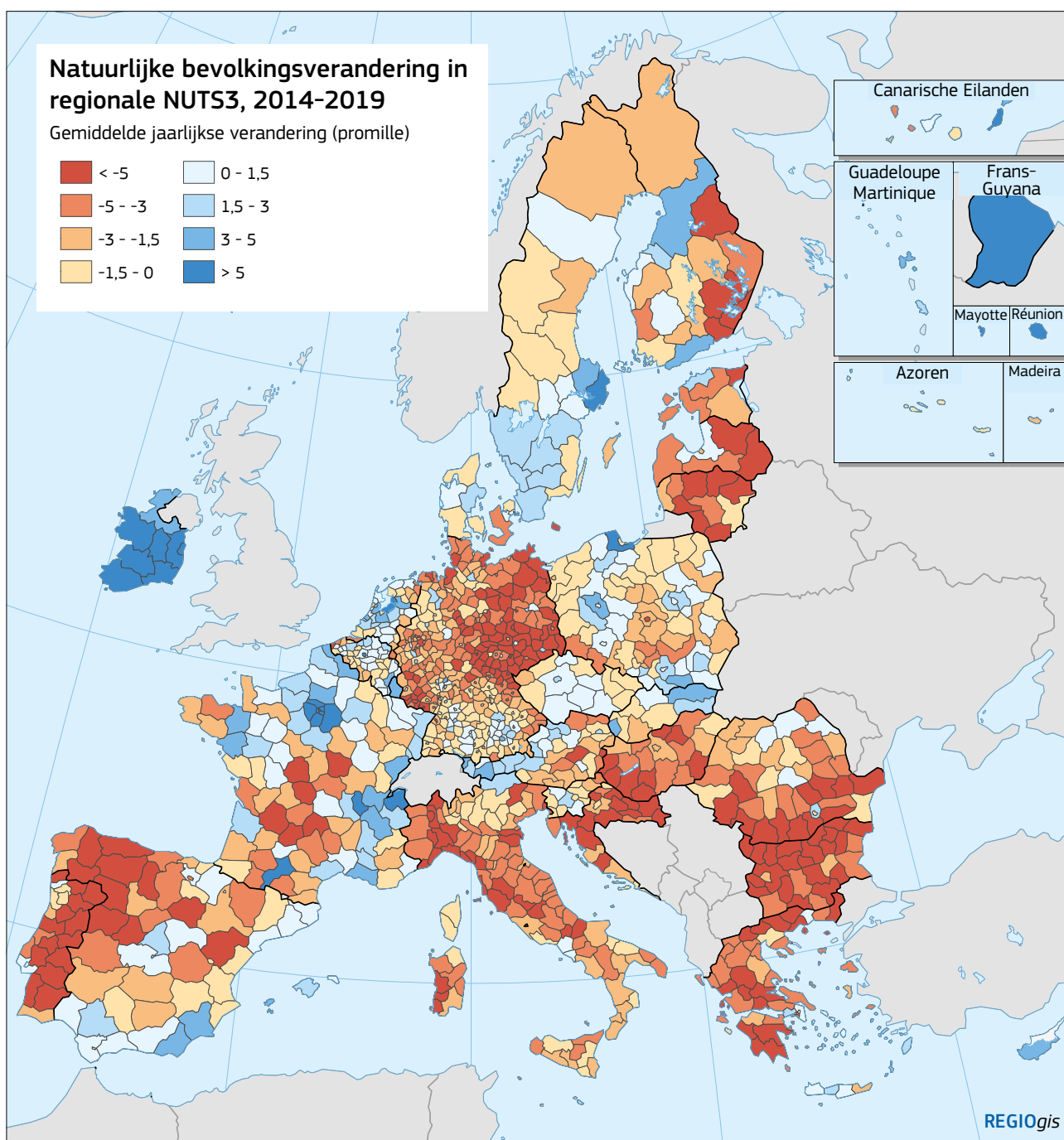
MEER INFO

<https://europa.eu/lrP39yg>

Bevolkingsbewegingen in de EU en regio's

Deze twee kaarten tonen de twee bronnen van regionale veranderingen in de bevolking. De eerste toont natuurlijke veranderingen, die op EU-niveau negatief waren. In de EU vonden in de periode 2014-2019 1,2 miljoen meer sterfgevallen dan geboorten plaats. In dezelfde periode van vijf jaar kenden drie van de vier regio's een negatieve natuurlijke verandering. Dit was vooral het geval in plattensgebieden met een gemiddelde jaarlijkse natuurlijke verandering van -2,3 per duizend

inwoners, vergeleken met -1,2 in intermediaire regio's en 1,0 in stedelijke regio's. De negatieve natuurlijke groeisnelheid in plattensgebieden is echter niet te wijten aan een lager vruchtbaarheidscijfer – in feite hebben plattensgebieden een iets hogere vruchtbaarheidsgraad. Het komt omdat de plattensregio's een iets oudere bevolking hebben en minder vrouwen in de vruchtbare leeftijd in vergelijking met mannen van dezelfde leeftijd.

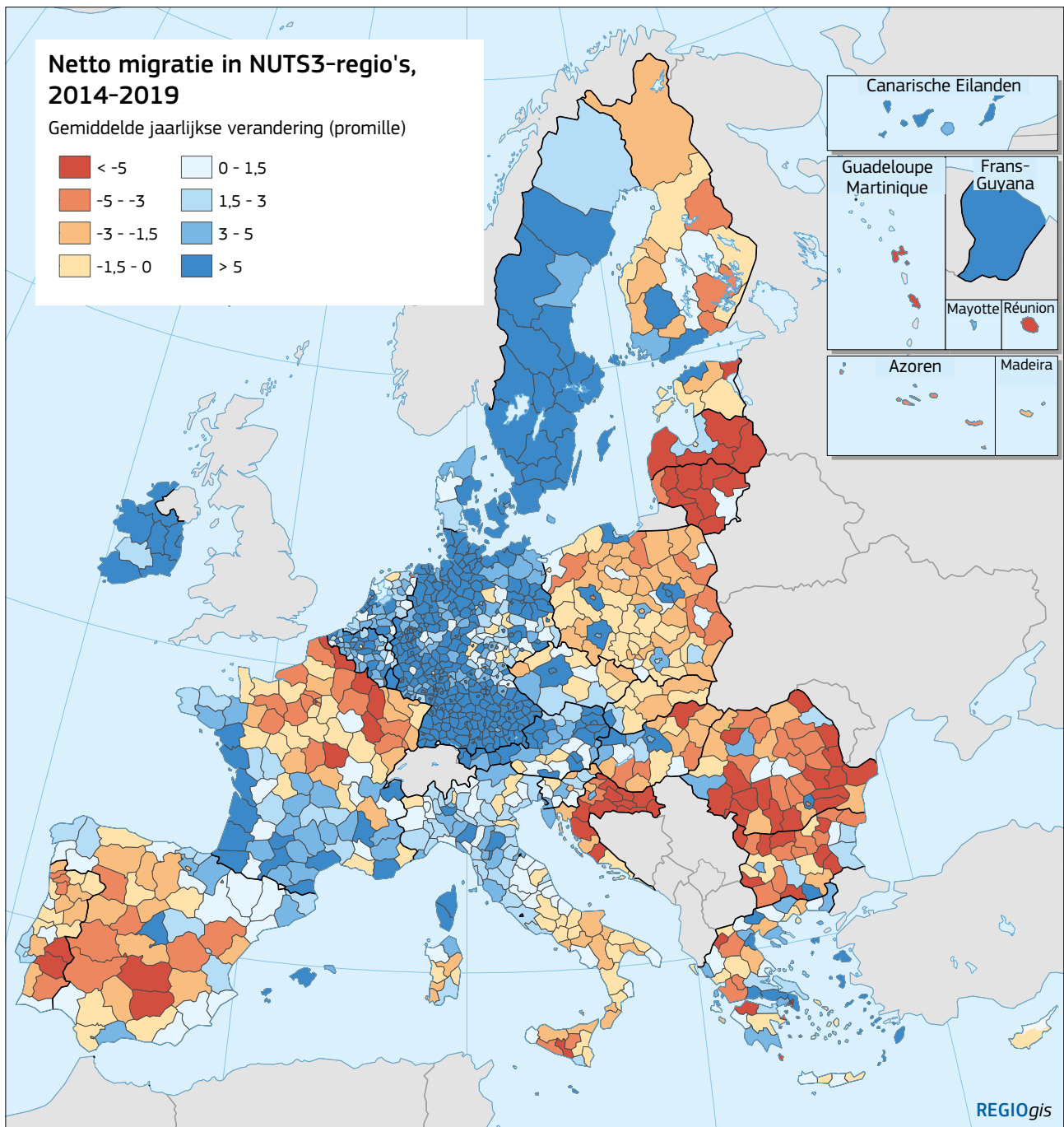

Wijzigingen tussen 1/1/2014 en 1/1/2019

Bron: DG REGIO op basis van Eurostat-gegevens (demo_r_gind3)

Netto migratie is positiever op EU-niveau. In de periode 2014-2019 kwamen 5 miljoen meer mensen naar de EU dan er vertrokken. Dit is inclusief de vluchtelingen die na de crisis van 2016 in de EU zijn gebleven. Netto migratie op regionaal niveau houdt ook rekening met verplaatsingen tussen regio's binnen de EU of binnen een lidstaat. In tegenstelling tot de

natuurlijke groei is de netto-migratie in alle drie regiotypen positief. De toename is het hoogst in stedelijke regio's, met een gemiddeld jaarlijks netto migratiepercentage van 3,4 per duizend inwoners, vergeleken met 2,3 in intermediaire regio's en 0,6 in plattensgebieden. Toch vertrokken er in twee van de vijf regio's meer mensen dan dat er binnenkwamen. ■

Groei tussen 1/1/2014 en 1/1/2019

Bron: DG REGIO op basis van Eurostat-gegevens (demo_r_gind3)

HET VERGROENEN VAN STEDELIJKE GEBIEDEN IN MIDDEN-EUROPA

TOTALE INVESTERING
2 391 300 EUR

EU-BIJDRAGE
2 005 050 EUR

Het project Urban Green Belts heeft nieuwe manieren opgeleverd voor inwoners en lokale overheden voor het gezamenlijk beheren van groene ruimten in steden in zeven Midden-Europese landen. De lokale leefomgeving en de kwaliteit van het leven zijn opgebloeid dankzij het door het EFRO gefinancierde initiatief.

Parken, bossen en openbare tuinen zijn de 'groene longen' van steden en steden. Ze bieden inwoners ruimte om te ontspannen in de frisse lucht en verbeteren de biodiversiteit, luchtkwaliteit, geluidsniveaus en aantrekkingskracht van hun wijken.

In zeven Midden-Europese landen zocht een groep van tien overheden en onderzoeksorganisaties naar nieuwe manieren om deze doelstellingen te bereiken. Dit resulteerde in het Urban Green Belts-project en een Smart Governance Manual, die nu beschikbaar is op de website van het project.

Intelligente strategie

Gedurende drie jaar onderzochten partners de mogelijkheden van drie bestuursstrategieën gebaseerd op slimme technologie en op samenwerking tussen belanghebbenden en overheden.

De eerste strategie onderzocht het potentieel van geo-informatica. Onderzoekers bouwden een intelligent planningsinstrument dat satellietgegevens gebruikt om regionale planners te helpen beslissen hoe ze groene gebieden moeten gebruiken, onderhouden en of ze duurzaam of winstgevend zijn.

De tweede strategie was gericht op het betrekken van gemeenschappen. Urban Green Belts produceerde een overzicht van

technieken die de lokale bevolking aanmoedigen om ideeën en beheersplannen op te stellen, en bewustwording te stimuleren om de groene hulpbronnen om hen heen te ondersteunen.

Ten slotte onderzocht het derde element – op samenwerking gebaseerd bestuur – verschillende manieren waarop belanghebbenden en lokale overheden zouden kunnen communiceren en samenwerken op het gebied van groene ruimten. Dit gedeelte bevatte een trainingshandboek voor de lokale overheid.

Blijvende impact

Projectpartners testten hun strategieën in acht lokale proefacties, ontworpen met lokale autoriteiten. De daaruit voortvloeiende inzichten hebben regionale plannen voor groene actie beïnvloed en veel initiatieven zijn verder gegaan dan het UGS.

Zo wordt bijvoorbeeld één programma waarin bewoners 26 groene ruimten in de Hongaarse stad Boedapest verzorgen, uitgebreid naar meer locaties in de stad. In een ander programma in Maribor (Slovenië) wordt een ontwerp van belanghebbenden voor het renoveren van een stedelijk groen gebied opgenomen in een lokaal revitaliseringsplan.

Regio's die betrokken zijn bij het project hebben ook ideeën en instrumenten uitgewisseld. De Poolse stad Krakau onderzoekt de ontwikkeling van een rentmeesterschapsprogramma voor zijn eigen inwoners. Intussen heeft de Kroatische stad Zadar een app uit Padua (Italië) geïmplementeerd voor het verzamelen van gegevens om haar landgegevens uit te breiden. ■

MEER INFO

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/UGB.html>

PROJECTEN

DRAAGBAAR MEDISCH APPARAAT STROOMLIJNT DE PATIËNTENZORG

TOTALE INVESTERING
4 617 460 EUR

EU-BIJDRAGE
2 308 730 EUR

Wetenschappers uit België en Nederland hebben een draagbaar apparaat ontwikkeld waarmee de vitale functies van ziekenhuispatiënten in realtime worden gemonitord. De monitor is ontwikkeld door het grensoverschrijdende 'wearIT4health'-project met EFRO-financiering en maakt het ziekenhuisverblijf comfortabeler voor patiënten en geeft drukbezette verpleegsters en artsen meer tijd om zich te concentreren op de zorg.

Het kleine draadloze apparaat verbetert de monitoring en follow-up van patiënten in het ziekenhuis op de afdelingen voor spoedgevallen en intensieve zorg die nog niet onder permanent toezicht staan.

Ziekenhuispatiënten zijn vaak aangesloten op een reeks verschillende machines, die allemaal een andere vitale functie controleren. Het wearIT4health-apparaat meet vijf functies tegelijk: hartslag, zuurstofsaturatie, ademhalingsfrequentie, verandering in bloeddruk en huidtemperatuur. Vervolgens worden de meetwaarden rechtstreeks naar het patiëntendossier gestuurd.

Omdat het apparaat draagbaar is en geen kabels nodig heeft, is het comfortabeler en handiger dan traditionele bewakingsapparatuur. Het personeel kan patiënten van afdeling naar afdeling verplaatsen zonder machines los te koppelen en weer aan te sluiten. Patiënten hebben meer vrijheid om zich door het ziekenhuis te verplaatsen, terwijl ze veilig worden gemonitord.

Ondersteuning voor het personeel

Het apparaat maakt ook het bijhouden van dossiers eenvoudiger. Het apparaat vereenvoudigt het verzamelen, registreren en analyseren van patiëntgegevens.

Verpleegkundigen hoeven niet langer de hele dag de waarden van een groot aantal verschillende machines te registreren,

waardoor ze meer tijd hebben voor zorg en medische taken. Artsen kunnen de gegevens snel in de centrale dossiers inzien, opmerkingen toevoegen of het bestand bewerken om alleen de belangrijkste gegevens te bewaren.

Verwerkingsfuncties organiseren de enorme hoeveelheid gegevens, zodat medisch personeel de beste beslissingen kan nemen voor hun patiënten. Het apparaat berekent een early-warning score (EWS) uit de metingen om artsen te waarschuwen als er iets mis is. Er wordt een nog geavanceerder voorspellend waarschuwingssysteem ontwikkeld dat waarschuwt voor specifiekere risico's bij ernstige problemen zoals hartaanvallen.

Commerciële samenwerking

Het wearIT4health-apparaat is ontworpen om compatibel te zijn met de IT-systemen van verschillende ziekenhuizen in de Euregio Maas-Rijn, die delen van België, Nederland en Duitsland omvat.

Ziekenhuizen en technologiebedrijven in de regio hebben het systeem ontwikkeld, terwijl artsen en verpleegkundigen de specificaties goedkeurden om ervoor te zorgen dat deze voldoen aan de realiteit van de gezondheidszorg. Het projectteam ontving ook advies van medische, zakelijke en juridische experts.

Nadat laboratoriumtests hadden aangetoond dat het apparaat veilig is en voldoet aan de medische normen, is het getest bij ongeveer 60 patiënten in verschillende ziekenhuizen in de regio Maas-Rijn.

Zodra wearIT4health-partners er zeker van zijn dat het prototype gereed is, zullen ze de technologie overdragen aan een bedrijf dat het apparaat gaat ontwikkelen voor commerciële productie. Het MKB en technologiebureaus in de grensoverschrijdende regio helpen bij een soepele overgang naar de markt en de patiëntenzorg. ■

MEER INFO

<http://www.wearit4health.com/>

PROJECTEN

GELIJKE KANSEN IN IERLAND EN NOORD-IERLAND

TOTALE INVESTERING
1 453 220 EUR

EU-BIJDRAGE
1 235 240 EUR

Vrouwen aan beide zijden van de Ierse grens hebben een leidende rol in hun gemeenschappen op zich genomen dankzij een door de EU gefinancierd project voor vredesopbouw.

Noord-Ierland en de aangrenzende graafschappen van Ierland hebben jarenlang geleden onder historische conflicten. Door lokale vrouwen in beide regio's meer zeggenschap te geven, had het Next Chapter-project tot doel om de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen aan te pakken en bij te dragen aan vrede en verzoening.

Het project zette 10 afdelingen op waar lokale vrouwen op een regelmatige basis konden samenkomen. De meerderheid van de afdelingen was gevestigd in Noord-Ierland, maar Ierse plaatsen in de buurt van de grens waren ook vertegenwoordigd, zoals Letterkenny en Cavan.

In totaal namen ongeveer 310 vrouwen met verschillende achtergronden en leeftijden maandelijks deel. Er werden netwerkevenementen georganiseerd, zodat de verschillende afdelingen elkaar konden ontmoeten en konden leren van sprekers.

Elke afdeling ontwikkelde een gemeenschapsproject met het doel gelijkheid, vrede en verzoening te verbeteren. In Louth, Ierland, voerden de leden van de afdeling een behoefteanalyse onder lokale vrouwen uit en publiceerden een rapport over de belemmeringen waar zij mee geconfronteerd worden. In Newtownabbey was het gemeenschapsproject gebaseerd op een muurschildering die is ontworpen om de wijk te inspireren over haar verleden, heden en toekomst.

De afdelingen werden onafhankelijk geleid door de vrouwen zelf, waarbij de leden hun voorzitter, secretaresse en penningmeester kozen. De teams wierven en begeleidden vervolgens nieuwe leden om het werk voort te zetten.

Inspirerende betrokkenheid

Elke afdeling ontving training om de leden te betrekken bij de publieke en politieke besluitvorming. De sessies behandelden vaardigheden als spreken in het openbaar, leiderschap, loopbaanontwikkeling, conflictmanagement en culturele diversiteit. De deelnemers leerden ook hoe wetten tot stand komen, zowel ten noorden als ten zuiden van de grens.

Leden van een afdeling kwamen ook in aanmerking voor één-op-één coaching. Er werden meer dan 670 coachingsessies aan 167 vrouwen gegeven.

Bovendien heeft het project vrouwen ook geholpen om politiek actief te worden en politici in Ierland en Noord-Ierland te ontmoeten. Meer dan 80 vrouwen namen deel aan begeleide bezoeken aan de Dáil Éireann (parlement van Ierland) en de Noord-Ierse Assemblée (Stormont).

Negen deelnemers zijn uiteindelijk de politiek ingegaan en 14 zijn benoemd in openbare besturen zoals scholen en NGO's. Bovendien zijn dankzij hun bijdragen de sociale cohesie en inclusiviteit verbeterd. ■

MEER INFO

<https://www.thenextchapter.eu/>

AGENDA

5-22 OKTOBER

Brussel (BE)

18 Europese Week van regio's en steden

12-13 OKTOBER

Brussel (BE)

Forum voor de ultraperifere regio's 2020 – Together for a sustainable future (Samen voor een duurzame toekomst)

JURIDISCHE MEDEDELING

De Europese Commissie noch personen handelend in naam van de Europese Commissie kunnen verantwoordelijk worden gesteld voor het mogelijke gebruik van de volgende informatie.

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2020

PDF: ISSN 1725-8146 KN-LR-20-002-NL-N

© Europese Unie, 2020

Hergebruik met bronvermelding is toegestaan.

Het beleid voor hergebruik van documenten van de Europese Commissie wordt gereguleerd door Besluit 2011/833/EU (PB L 330 van 14.12.2011, blz. 39).

Voor elke vorm van gebruik of reproductie van foto's of andere materialen die niet onder het auteursrecht van de EU vallen, moet rechtstreeks bij de houders van het auteursrecht om toestemming worden gevraagd.

Dit magazine wordt in het Bulgaars, Duits, Engels, Frans, Grieks, Italiaans, Pools, Roemeens en Spaans gedrukt op gerecycled papier. Het is in 22 talen beschikbaar op: http://ec.europa.eu/regional_policy/nl/information/publications/panorama-magazine/

De inhoud van deze editie is afgerond in juli 2020.

FOTO'S (PAGINA'S):

Omslag: © De regio Emilia-Romagna

Pagina 3: © Europese Unie

Pagina 6: © iStock/sturti

Pagina 7: Links © Łódź Voivodeship; Rechts © iStock/triloks

Pagina 8: Boven © iStock/mediamasmedia; Onder © iStock/AndreyPopov

Pagina 9: © iStock/Pgallery

Pagina 10: © iStock/PatrikSlezak

Pagina 11: © Science for Environment Foundation

Pagina 13: © Nova Gorica/Sempeter-Vrtojba

Pagina 19: © iStock/kjekol

Pagina 20: © iStock/FabioFilzi

Pagina 21: © iStock/gilaxia

Pagina 22: Boven © iStock/sanddebeauthiel

Pagina 23: © iStock/joannatkaczuk

Pagina 23: © iStock/scyther5

Pagina 24: © Europese Unie/Nuno Rodrigues

Pagina 25: © Europese Unie

Pagina 26: © iStock/emmedici

Pagina 27: © iStock/gerenme

Pagina 30: © De regio Emilia-Romagna

Pagina's 32, 33, 34, 35: © De regio Emilia-Romagna

Pagina 36: 01 © María Vázquez Ruiz de Ocenda; 02 © VVT

(Transport Association of Tyrol Ltd.); 03 © Croatia Medfest;

04 © Emilio Norali; 05 © Carlos López Gálvez;

06 © Gorreana Tea Factory; 07 © Jan Rusek

Pagina 37: 08 © TecnOlivo project; 09 © Erasmus+ Glean;

10 © Municipality of Sobral de Monte Agraço;

11 © Olga Smirnova; 12 © Medtech 4Europe

Pagina 39: © Eurocities

Pagina 40: © Europese Unie

Pagina 44: © iStock/RomanBabakin

Pagina 45: © iStock/D-Keine

Pagina 46: © iStock/izusek

BLIJF IN CONTACT

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

@EUinmyRegion

EUinmyRegion

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

EUinmyRegion

[euinmyregion](https://www.instagram.com/euinmyregion)

ec.europa.eu/commission/commissioners/2019-2024/ferreira_en
 @ElisaFerreiraEC

Bureau voor publicaties
 van de Europese Unie

Europese Commissie
 Directoraat-generaal Regionaal Beleid en Stadsontwikkeling
 Communicatie — Agnès Monfret
 Beaulieu laan 1 – B-1160 Brussel
 E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu